

Ulkoministeriön hallinnonalan talousarvion toimeenpanoasiakirja 2021

**Ulkoministeriö
Utrikesministeriet**

Tammikuu 2021

SISÄLTÖ

Toimintaympäristö ja hallinnonalan tavoitteet 2021	3
Henkiset voimavarat.....	9
Määrärahat	13
Toimintamäärärahat.....	13
Muut määrärahat.....	19
Määrärahatarkistukset vuonna 2021	24
Määrärahojen jako vuonna 2021	24

LIITTEET:

1. Edustustojen määrärahajako vuonna 2021
2. Momentin 24.90.66 määrärahajako vuonna 2021
3. Momentin 24.01.74 hankekohtainen jako vuonna 2021
4. Sisäisen suunnitelman lomakkeet ministeriölle
5. Sisäisen suunnitelman lomake edustustolle
6. Tilijaottelun muutoslomakkeet 2021

Kehysehdotus perustuu pääministeri Marinin hallitusohjelmaan ja toimintaa ohjaaviin valtioneuvoston selontekoihin ja linjauksiin. Näiden pohjalta on hallinnonalalle määritelty vuodelle 2021 hallinnonalan vaikuttavuus- ja tulostavoitteet, jotka ohjaavat hallinnonalan toimintaa ja voimavarojen kohdentamista.

Ministeriön linjausten mukaisesti periaatteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä kestävän kehityksen toteutuminen ministeriön kaikessa toiminnassa.

Ulkoministeriö noudattaa kaikessa toiminnassaan seuraavia arvolauseita:

- **Työskentelemme Suomen ja paremman maailman puolesta.** Edistämme Suomen ja suomalaisten turvallisuutta, menestymistä ja hyvinvointia. Rakennamme oikeudenmukaista ja kestävästä maailmaa.
- **Etsimme uusia näkökulmia.** Maailma muuttuu - niin mekin. Uskallamme kyseenalaistaa ja kokeilemme rohkeasti. Kehitymme jatkuvasti ja keskitymme olennaiseen.
- **Löydämme ratkaisut yhdessä.** Keskustelemme avoimesti toistemme näkemyksiä arvostaen. Jaamme tietoa ja osaamistamme ja luomme kumppanuuksia. Suomalaiset ratkaisut auttavat koko maailmaa.
- **Saamme erilaisuudesta voimaa.** On rikkaus, että tulemme monenlaisista taustoista ja teemme erilaisia tehtäviä. Jokaisen työpanos on tärkeä, ja kaikkia tarvitaan onnistumiseen. Yhdessä olemme enemmän.

Talouksyksikön resurssisuunnittelun laatimaa ehdotusta hallinnonalan talousarvion toimeenpanoasiakirjaksi on käsitelty osastojen kommentointikierroksella viikoilla 3 - 4 sekä ministeriön suppeassa virkamiesjohtoryhmässä 26.1.2021.

Toimintaympäristö ja hallinnonalan tavoitteet 2021

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan peruslinja on vakaa ja ennustettava. Se perustuu hyviin kahdenvälisiin suhteisiin, yhteistoimintaan ja vaikuttamiseen Euroopan unionissa (EU) sekä sääntöpohjaiseen kansainväliseen järjestelmään ja kansainväliseen oikeuteen nojaavaan monenkeskiseen yhteistyöhön. Ulko- ja turvallisuuspolitiikan päämäärä on vahvistaa Suomen kansainvälistä asemaa, turvata valtion itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, vahvistaa Suomen turvallisuutta ja hyvinvointia sekä ylläpitää yhteiskunnan toimivuutta.

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan arvopohjassa keskeistä on ihmisoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen, demokratian, rauhan, vapauden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen kaikessa kansainvälisessä toiminnassa.

Toimintaympäristö

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan toimintaympäristö on voimakkaassa muutoksessa. Globaalit haasteet, kuten ilmastonmuutos, pandemiat ja teknologisen kehityksen murros, vaikuttavat toimintaympäristöömme itsenäisinä ilmiöinä kärjistäen jo aiemmin tunnistettujen kehityskulkujen vaikutusta. Suurvaltojen keskinäiset suhteet ovat muuttuneet nopeasti, mikä on vaikeuttanut merkittävästi yhteistyötä sääntöpohjaisessa kansainvälisessä järjestelmässä ja heikentänyt osaltaan myös Suomen ja Euroopan lähialueiden turvallisuutta.

Euroopan unioni on Suomen ulkosuhteiden tärkein viitekehys ja vaikutuskanava sekä turvallisuusyhteisö. Suurvaltojen välisissä suhteissa on voimistuvan kilpailun ja vastakkainasettelun, mutta myös keskinäisriippuvuuden elementtejä. Kiinan nopea nousu globaaliksi toimijaksi on muuttanut suurvaltadynamiikkaa. Sen keskiössä on Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kilpailu globaalista johtoasemasta, mikä vaikuttaa valtioiden suhteisiin maailmanlaajuisesti ja pakottaa muut valtiot ja toimijat, kuten EU:n, pohtimaan asemoitumistaan uudessa poliittisessa, taloudellisessa ja ideologisessa kilpailussa. Myös Venäjään asemoituminen suurvaltakilpailussa on Suomelle merkityksellistä. Itäisen naapuruston kasvanut konfliktiherkkyys vaatii niinkään huomiota.

Pariisin ilmastopöytäkirja ja kestävän kehityksen tavoitteet määrittelevä Agenda2030 antavat perusteet lähivuosien kansainväliselle yhteistyölle ja Suomen toiminnalle. Covid-19 -pandemia voimistaa monia aiempia kehityskulkuja kuten kansainvälisiin ihmisoikeusnormeihin, demokratiaan ja oikeusvaltioon sitoutumisen kyseenalaistamista ja painetta niitä kohtaan. Viime vuosikymmenten myönteiset kehitystulokset ovat vaarassa, ja arvioidaan, että äärimäisessä köyhyydessä elävien joukko on kasvanut kriisiin myötä jopa 150 miljoonalla. Pandemian myötä eriarvoisuus on vaarassa lisääntyä ja hauraat valtiot ovat entistä hauraampia. Kasvualusta väkivaltaisille ääriliikkeille ja hallitsemattomille muuttoliikkeille kasvaa. Pandemian laukaisema maailmanlaajuinen

taloustaantuma asettaa vaikeita haasteita myös kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiselle ja tekee toimintaympäristöstä entistä hauraamman.

Covid-19 -pandemian aiheuttaman talouden taantuman ennustetaan iskevän kovaa Eurooppaan. Näkymiä heikentää maailmankaupan ja investointien väheneminen ja vientimarkkinoiden elpyminen voi viedä pitkään. Avoimena, ulkomaankaupasta riippuvaisena taloutena Suomelle on erityisen tärkeää edistää suomalaisyritysten toimintamahdollisuuksia niin EU:n sisämarkkinoilla kuin globaalisti. Pandemian jälkeinen elpymisrahoitus, kuten EU:n elpymisväline, tarjoaa samalla uusia mahdollisuuksia aiempaa kestävämmän kehityksen tukemiselle ja kaupallistaloudelliselle yhteistyölle. Pandemia on merkittävästi rajoittanut kansainvälistä kanssakäymistä ja vaikuttaa diplomatian poliittikkasäältäihin ja toimintaedellytyksiin. Pandemian johdosta asetettuja rajoituksia on myös useissa valtioissa kohdistettu diplomaattikuntaan Wienin diplomaattisia suhteita koskevan yleissopimuksen vastaisesti, johtaen edustustojen työskentelyn hankaloitumiseen.

Hallinnonalan tavoitteet 2021

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka perustuu ihmisoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen, demokratian ja tasa-arvon edistämiseen kaikessa toiminnassa. Ulkoasiainhallinto palvelee koko valtionhallintoa, kansalaisia, yrityksiä, järjestöjä, mediaa ja muita yhteistyökumppaneita. Ulkoasiainhallinnon toiminta nojaa kattavaan edustustoverkkoon. Muuttuva ympäristö vaatii ulkoasiainhallinnolta ennakoivia, seuranta- ja analyysitoimia, viestintää ja resurssien joustavaa käyttöä. Ulkoasiainhallinnon keskeiset vaikuttamisen välineet ovat tehokas kahden- ja monenvälinen diplomatia eri tasoilla sekä tuloksellinen viestintä. Ulkoasiainhallinto kiinnittää toiminnassaan huomiota tiedolla johtamiseen ja digitalisaation hyödyntämiseen.

Suomi pyrkii YK:n ihmisoikeusneuvoston jäseneksi vuosiksi 2022 - 2024. Vuoden 2021 aikana Suomi toimii Pohjoismaisen ministerineuvoston puheenjohtajana ja internetin vapautta edistävän Freedom Online Coalitionin puheenjohtajana sekä aloittaa Barentsin euroarktisen neuvoston puheenjohtajana vuosina 2021 - 2023.

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

Ulkoasiainhallinto

- edistää Suomen ja suomalaisten turvallisuutta ja hyvinvointia
- edistää Agenda2030:n toimeenpanoa ja toimii ilmastonmuutoksen torjumiseksi
- edistää sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää
- työskentelee ihmisoikeuksien, tasa-arvon, demokratian ja oikeusvaltiokehityksen vahvistamiseksi
- edistää Suomen kasvua tukevia avoimia taloussuhteita ja tukee suomalaisyritysten osallistumista kansainväliseen kauppaan ja arvoketjuihin
- palvelee.

Hallitusohjelman pohjalta hallinnonalalle on asetettu vuodelle 2021 tulostavoitteet, jotka tukevat edellä esitettyjä yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita.

Tulostavoitteet 2021

Vahvistamme Suomen kansainvälistä asemaa ja turvallisuutta muuttuvassa maailmanpoliittisessa tilanteessa. Tavoitteena on yhtenäinen, vahva ja toimintakykyinen EU, jolla on kyky ratkaista globaaleja haasteita; painopisteinä ovat pandemiatilanteen jälkihoito, ilmastonmuutoksen torjunta, kaupan sääntöpohjaisuus, EU:n yhteinen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikka sekä tiivis transatlanttinen suhde.

Toimenpiteet:

- Etsitään yhteistyössä EU:n ulkosuhdehallinnon, komission ja jäsenmaiden kanssa tapoja parantaa EU:n yhtenäisyyttä, arvopohjaa, toimintakykyä ja globaalia vaikuttavuutta.
- Varmistetaan johdonmukainen, oikea-aikainen ja vaikuttava kannanmuodostus EU:n yhteisessä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa kautta ulkoasiainhallinnon.
- Vahvistetaan EU-vaikuttamisosaamista UH:ssa.
- Etsitään yhteistyössä EU:n ulkosuhdehallinnon ja jäsenmaiden kanssa tapoja parantaa EU:n yhtenäisyyttä, arvopohjaa, toimintakykyä ja globaalia vaikuttavuutta ml. hyödyntäen SEU:n kirjauksia mm. määränemmistö päätöksistä.
- Tuetaan EU:n yhteisen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikan vahvistamista ja kehittämistä huomioiden rajapinnat EU:n muiden poliitikkojen kanssa.

- Vaikutetaan tulevan EU–Iso-Britannia-suhteen kehitykseen niin, että yhteistyö YUTP:ssa ja YTPP:ssä jatkuisi EU:ta hyödyttävällä tavalla mahdollisimman tiiviinä.
- Vaikutetaan EU:n yhteiseen kauppapolitiikkaan siten, että EU:n toiminta on monenvälistä sääntöjärjestelmää vahvistavaa sekä EU:n kansainvälistä kilpailukykyä vahvistavaa.
- Vaikutetaan EU:n uuden ulkosuhderahoitusvälineen NDICI:n ja muiden ulkosuhderahoitusvälineiden strategiseen toimeenpanoon ja edistetään Suomen prioriteetteja sekä suomalaistoimijoiden nykyistä parempaa hyötymistä EU-ulkosuhderahoituksesta.
- Toimitaan Euroopan neuvoston aseman ja toimintakyvyn tehostamiseksi ihmisoikeuksien, oikeusvaltion ja demokratian vahvistamiseksi Euroopassa.

Tuemme johdonmukaisesti monenkeskistä sääntöpohjaista järjestelmää ja yhteistyötä sekä toimimme kansainvälisen oikeuden, demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien, erityisesti naisten ja tyttöjen oikeuksien, vahvistamiseksi. Edistämme Suomen jäsenyyttä YK:n ihmisoikeusneuvostossa vv. 2022 - 2024.

Toimenpiteet:

- Toimitaan YK:n aseman ja toimintakyvyn tehostamiseksi, sääntöpohjaisen järjestelmän ja monenkeskisen yhteistyön vahvistamiseksi.
- Kiinnitetään huomiota EU:n yhtenäisyyteen YK-foorumeilla.
- Edistetään johdonmukaisesti Suomen YK-politiikan painopisteitä YK-järjestelmässä.
- Edistetään suomalaisten rekrytoitumista ja henkilöehdokkuuksia YK- ja muihin kansainvälisiin järjestöihin.
- Pidetään esillä sopimus pohjaista kansainvälistä järjestelmää ja hyvän hallinnon periaatteita.
- Tehostetaan työtä tyttöjen ja naisten oikeuksien ja helposti syrjäytyvien ryhmien aseman vahvistamiseksi sekä kahdenvälisesti että monenkeskisen työn kautta.
- Nostetaan ihmisoikeuskysymykset ja vakavat ihmisoikeusloukkaukset säännönmukaisesti esille sekä kahdenvälisessä että monenvälisessä toiminnassa.
- Jatketaan työtä vammaisten henkilöiden aseman parantamiseksi.
- Jatketaan työtä rankaisemattomuuden vähentämiseksi ja humanitaarisen oikeuden kunnioittamisen sekä tunnetuksi tekemisen edistämiseksi.
- Aktiivinen ja kohdennettu ihmisoikeusneuvostokampanjointi, ml. Suomen ihmisoikeuspoliittisten tavoitteiden ja tunnettuuden edistäminen viestinnän keinoin.
- Pohjoismaisen vaikuttamisen edistäminen YK:ssa Suomen N5- ja NB8-puheenjohtajuuksien myötä.
- Vahvistetaan Suomen kansainvälistä demokratia- ja oikeusvaltiopolitiikkaa sekä konkreettista työtä demokratian ja oikeusvaltiokehityksen edistämiseksi.
- Hyödynnetään Suomen ihmisoikeusneuvostokampanja ja Freedom Online Coalitionin puheenjohtajuus ihmisoikeuksien, tasa-arvon, demokratian ja oikeusvaltiokehityksen vahvistamiseksi.
- Toimitaan Euroopan neuvoston aseman ja toimintakyvyn tehostamiseksi ihmisoikeuksien, oikeusvaltion ja demokratian vahvistamiseksi Euroopassa.

Toteutamme tavoitteellista ilmastopolitiikkaa ja tuemme ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista kaikessa toiminnassamme.

Toimenpiteet:

- Edistetään poliittista vuoropuhelua EU:n ulkosuhteissa osana EU:n Green Dealin toimeenpanoa ja kolmasmaadiologeja ja vaikutetaan aktiivisesti kahdenvälisesti ja monenkeskisesti.
- Vahvistetaan Suomen kestävä kehityksen edelläkävijän asemaa globaalisti ja EU:ssa, ml. rahoitus.
- Tuetaan kehitysyhteistyön 0,7 % BKT-tiekartan ja ylivaalikautisten periaatteiden viimeistelyä.
- Edistetään ilmastomuutokseen liittyvää yhteistyötä ministeriössä, ottaen huomioon myös Pariisin ilmastorahoitusvastuu.
- Edistetään keskustelua hiilen hinnoittelusta ja fossiilitukien reformista EU:ssa, vapaakauppasopimuskumppaneiden kanssa, sekä WTO:ssa.
- Sisällytetään ympäristö ja ilmastotuotteita ja -palveluita vapaakauppasopimuksiin.
- Edesautetaan ympäristötuoteneuvotteluiden (EGA) uudelleen aloittamista.
- Edistetään bio- ja kiertotalouden sekä cleantech-yritysten vientiä kohdemarkkinoille yhteyksien luomisen, markkinatiedon ja neuvonnan kautta ja luodaan Team Finland -toiminnan kautta yhteys kokonaisratkaisujen ja suomalaisten yritysten tarjoaman välillä.
- Jatketaan panostamista mustan hiilen päästöjä vähentävään kansainväliseen yhteistyöhön.

Toteutamme ihmisoikeusperustaista kehityspolitiikkaa, joka poistaa köyhyyttä ja vähentää eriarvoisuutta.

Toimenpiteet:

- Otetaan käyttöön läpileikkaavien tavoitteiden uudistettu ohjeistus, koulutus ja tuki.
- Varmistetaan tavoitteiden saavuttaminen mm. kehitysyhteistyökokonaisuuden strategisella ohjauksella, painopiste- ja teemakohtaisen yhteistyön edistämällä ja asiantuntija- ja tukipalveluilla.
- Aloitetaan kehitysyhteistyön maaohjelmien (2021 - 2024) toimeenpano.
- Yksityisen sektorin kehitysyhteistyöinstrumentit edistävät innovaatioita, toimivat tehokkaasti ja edistävät ihmisoikeuksien toteutumista.
- Suunnataan rahoitusta köyhimpien kehittyvien maiden maiden institutionaalisen kapasiteetin kehittämiseen kansainvälisen kauppa- ja investointijärjestelmän hyödyntämiseksi.

- Edistetään naisten ja nuorten yritystoimintaa ja sukupuolten välistä tasa-arvoa kehittyvissä maissa, sekä yritysvastuuta niin rahoituksen kuin politiikkavaikuttamisen kautta.
- Osallistutaan sellaisten yhteistyömuotojen kehittämiseen, jotka parantavat elinkeinoelämän ja kansalaisjärjestöjen mahdollisuuksia päästä mukaan kehitysyhteistyöhön.
- Toteutetaan kehitysyhteistyön toimintatapa uudistus (KeTTU).

Vaikutamme EU:n kauppasuhteiden kehittämiseen ja kauppasopimusten toimeenpanoon sekä edistämme Suomen vientiä ja suomalaisten yritysten liiketoimintamahdollisuuksia, talouskasvun ja työllisyyden tukemiseksi. Vahvistamme edelleen Team Finland -toimijoiden yhteistyötä ja resursointia.

Toimenpiteet:

- Suomen tavoitteiden ja kantojen oikea-aikainen kansallinen määrittely ja vaikuttaminen neuvotteluihin ja sopimusten toimeenpanon parantaminen sekä jatkuva vuoropuhelu sidosryhmien, yritysten ja kansalaisjärjestöjen kanssa.
- Kehitetään TF-palveluja koskevaa seurantaa, osaamisen tukea ja koulutusta sekä resurssien tarkoituksenmukaista kohdentamista erityisesti asiakaspalautteeseen perustuen.
- Toteutetaan Team Finland -strategiaa ja toimeenpannaan viennin- ja kansainvälisen kasvun ohjelmaa.
- Edistetään yhteistyössä Business Finlandin kanssa kansainvälisten järjestöjen hankintoihin liittyviä liiketoimintamahdollisuuksien osoittamista, yhteyksien luomista ja neuvontaa koskevia palveluja suomalaisille yrityksille.

Tunnistamme Covid-19 -pandemian jälkeiset ensivaiheen markkinoiden avautumiset ja kysynyt ja käynnistämme nopeasti vienninedistämis-toimet sekä kehitämme virtuaalisen vienninedistämisen työkaluja tukemaan vientiponnisteluja.

Toimenpiteet:

- Vahvistetaan ulkomaanedustustojen Team Finland-asiantuntijaresursseja 20 htv:lla.
- Nimitetään projektipäällikkö selvittämään ja kehittämään vienninedistämisen digitaalisia / virtuaalisia työkaluja.
- Uudistetaan asemamaiden Team Finland -vuosisuunnittelu eri asemamaiden kysyntää ja markkinoiden mahdollisuuksia paremmin kartoittavaksi.
- Selvitetään ja tiedotetaan EU:n elpymisvälineen tarjoamista mahdollisuuksista suomalaisille yrityksille.

Syvennämme ulko- ja turvallisuuspoliittista yhteistyötä Ruotsin kanssa ja lisäämme Norjan kanssa tehtävää yhteistyötä.

Toimenpiteet:

- Hyödynnetään Pohjoismaisia yhteistyömahdollisuuksia erityisesti laajaan turvallisuuteen liittyvissä aiheissa ja kriisinhallinnassa.
- Hyödynnetään Suomi-Ruotsi -puolustusyhteistyön tulokset sekä tiivistynyt turvallisuusyhteistyö Norjan kanssa laajemmassa turvallisuuspoliittisessa keskustelussa ja tehdään aloitteita kahdenvälisestä sekä kolminkeskisestä yhteistyöstä turvallisuuspolitiikan alalla.
- Syvennetään vuoropuhelua osana Suomen N5-yhteistyöjärjestelyn puheenjohtajuutta.

Jatkamme ja kehitämme kumppanuuteen perustuvaa laaja-alaista Nato-yhteistyötä.

Toimenpiteet:

- Suomi jatkaa ja kehittää laaja-alaista yhteistyötä Naton kanssa laajennettujen mahdollisuuksien kumppanuuden (EOP) sekä Naton, Suomen ja Ruotsin välisen (30+2) yhteistyön muodossa.
- Yhteistyötä edistetään hyödyntäen avoimena olevat mahdollisuudet muun muassa harjoitus- ja koulutustoiminnassa, kriisinhallinnassa, siviilivalmius- ja huoltovarmuuskysymyksissä, hybridiuhkien torjunnan ja kyberpuolustuksen alalla sekä asevalvonnassa.
- Käytännön yhteistyössä painopisteenä on yhteisen tilannetietoisuuden ja tilanneymmärryksen kehittäminen Itämeren alueella Suomen, Ruotsin ja Nato-maiden kesken.
- Jatketaan ja kehitetään laaja-alaista kumppanuusyhteistyötä tiiviissä yhteistyössä Ruotsin kanssa.

Osallistumme konfliktien ennaltaehkäisyyn ja rauhanvälitykseen ja -rakennukseen. Vahvistamme Suomen osallistumista kriisinhallintaan erityisesti YK-operaatioissa ja Afrikassa.

Toimenpiteet:

- Vahvistetaan siviilikriisinhallintaosallistumista ja osallistutaan aktiivisesti siviilikriisinhallinnan kehittämistyöhön EU:n ja muiden organisaatioiden puitteissa
- Kehitetään valmiuksia osallistua kansainvälisiin siviili- ja sotilaallisen kriisinhallinnan tehtäviin yhdessä muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa.
- Vahvistetaan Suomen osallistumista kansainväliseen kriisinhallintaan huomioiden hallitusohjelman ja ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon kirjaukset YK-operaatioista ja Afrikasta, sekä toimintaympäristön muutokset.
- Suomen kriisinhallintapolitiikan kehittämiseksi asettama parlamentaarinen komitea laatii kokonaisvaltaisen yli hallituskausien ulottuvan kriisinhallinnan tavoitelinjauksen kriisinhallinnan vaikuttavuuden ja resurssien käytön suunnitelmallisuuden tehostamiseksi ja määrällisesti riittävän osallistumisen varmistamiseksi..
- Jatketaan uusien avauksien etsimistä Suomen rauhanvälitystoiminnalle ja edistetään Suomen aktiivista roolia rauhanprosesseissa ja dialogeissa.
- Vahvistetaan strategista yhteistyötä keskeisten rauhanvälityskumppanien (multijärjestöt, kansalaisjärjestöt, maat) kanssa.

- Vahvistetaan ulkoasiainhallinnon osaamista ja osallistumista rauhanvälitykseen liittyvissä kysymyksissä.
- Vahvistetaan naisten roolia ja osallistumista rauhanvälitykseen ja rauhanprosesseihin kansallisen Naiset, rauha ja turvallisuus -toimintaohjelman mukaisesti.

Toimimme kansainvälisen asevalvontajärjestelmän vahvistamiseksi.

Toimenpiteet:

- Edistetään vuoropuhelua ja luottamusta luovia toimia ydinasevalvonnassa kansainvälisillä foorumeilla ja kahdenvälisesti.
- Tehostetaan toimia joukkotuhouksien leviämisen estämiseksi ja niistä koituvien uhkien torjumiseksi.
- Toimitaan aktiivisesti pien- ja muiden tavanomaisten aseiden laittoman leviämisen estämiseksi.
- Edistetään autonomisia asejärjestelmiä koskevan sääntelyn kehittämistä.
- Hyödynnetään Suomen asiantuntemusta kansainvälisen terveysturvallisuusyhteistyön tiivistämiseksi.

Edistämme kansainvälistä yhteistyötä monipuolistuviin turvallisuusuhkiin varautumisessa, ml. hybridi- ja kybervaikuttaminen ja terrorismin torjunta.

Toimenpiteet:

- Tuetaan kansainvälistä terrorismin vastaista yhteistyötä ml. sopimukset ja veloitteet sekä toimitaan aktiivisesti terrorismin ennalta ehkäisemiseksi ja torjumiseksi mm. YK:n, EU:n, ETYJ:n ja Euroopan neuvoston piirissä.
- Tuetaan kansainvälistä terrorismin torjuntaa edistäviä toimenpiteitä erityisesti alueilla, joiden terrorismitilanteella on vaikutuksia Suomeen.
- Osallistutaan aktiivisesti väkivaltaisen ekstremismin ja radikalisaation leviämisen vastaisiin toimiin ja tiedonvaihtoon kansainvälisten järjestöjen työssä.
- Tuetaan kansainvälisiä terrorismin torjuntaa edistäviä toimenpiteitä erityisesti alueilla, joiden terrorismitilanteella on vaikutuksia Suomeen.
- Vaikutetaan aktiivisesti kansainvälisen kyber- ja teknologiapolitiikan kannalta keskeisten kv. organisaatioiden (erityisesti YK, EU, Nato ja Etyj) ja yhteistyöfoorumien toimintaan, erityisesti kansainvälisen normien ja standardien kehittämisen osalta (esim. ITU).
- Osallistutaan ja vaikutetaan aktiivisesti neuvotteluihin, jotka koskevat kansainvälisen oikeuden soveltumista kyberympäristössä.
- Edistetään aktiivisesti hybridiuhkien torjuntaan liittyvää kansainvälistä yhteistyötä EU:n ja Nato-kumppanuuden puitteissa sekä samanmielisten maiden kesken.
- Tuetaan Helsingin hybridiosaamiskeskuksen työtä ja pyritään varmistamaan keskukselle EU:n ja Naton mahdollisimman vahva poliittinen ja käytännön tuki.
- Osallistutaan kansallisten ja kansainvälisten terrorismitorjunnan yhteistyöryhmien työhön ja kansallisen terrorismin torjunnan strategian täytäntöönpanoon sekä huolehditaan kansainvälisen yhteistyön koordinoinnista.
- Osallistutaan terrorisminvastaisten pakotejärjestelmien kehittämiseen ja huolehditaan pakotteiden täytäntöönpanosta.

Edistämme pohjoismaista yhteistyötä, myös EU:ssa, YK:ssa ja muilla kansainvälisillä foorumeilla sekä tuemme Pohjoismaiden neuvoston ja ministerineuvoston työtä.

Toimenpiteet:

- Toimitaan Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajana 2021 johdonmukaisesti vihreän, kilpailukykyisen ja sosiaalisesti kestävän Pohjolan eteen Pohjoismaiden pääministereiden yhdessä linjaaman vision mukaisesti ja sitä koskevaa toimintasuunnitelmaa toteuttaen.
- Jatketään työtä pohjoismaisen rajat ylittävän liikkuvuuden sujuvoittamiseksi. Uusien sekä aiemmin tunnistettujen rajaesteiden purkaminen sekä ennaltaehkäisy uutta lainsäädäntöä laadittaessa ovat priorisoituja kysymyksiä.
- Edistetään Pohjoismaiden huoltovarmuus- ja varautumisyhteistyötä pääministeri Marinin aloitteen pohjalta.

Edistämme Itämeren ja arktisen alueen yhteistyötä ja vakautta sekä vahvistamme Suomen polaariroolia.

Toimenpiteet:

- Päivitetään jatkuvasti arviota Itämeren ja arktisen alueen turvallisuudesta kansallisesti ja yhteistyössä kumppaneiden kanssa toimien vakauden hyväksi.
- Varmistetaan, että turvallisuuspoliittiset kysymykset huomioidaan EU:n Itämeri- ja arktisessa politiikassa.
- Vaikutetaan siihen, että arktinen alue pidetään sotilaallisten jännitteiden ulkopuolella, mutta alueen turvallisuuspoliittisia kysymyksiä käsitellään hedelmällisellä tavalla.
- Vaikutetaan uudistetun EU:n Itämeri-strategian toimintaan siten, että strategia saadaan toimimaan aiempaa tehokkaammin ja johdonmukaisemmin ja vastaamaan ajankohtasiin haasteisiin, mm. ilmastonmuutokseen sekä Covid-19:n aiheuttamiin taloushaasteisiin.
- Vaikutetaan Itämeren maiden valtioiden neuvoston CBSS:n toimintaan siten, että se keskittyy kaikkein eniten lisäarvoa tuottaviin toimintoihin ja ottaa huomioon luontevan työnjaon Itämeren alueen muiden toimijoiden kanssa.
- Edistetään EU:n uuden arktisen politiikan valmistelua siten, että unioni hyväksyy kunnianhimoisen ja laaja-alaisen tarkastelukulman sekä huomioi riittävästi EU:n kolmen arktisen valtion erityisaseman.
- Korostetaan arktisessa yhteistyössä ilmastonmuutoksen, alkuperäiskansojen ja alueen väestön asemaa sekä kestävän kehityksen tarjoamia mahdollisuuksia.
- Tuetaan Arktisen neuvoston roolin säilymistä keskeisimpänä alueen yhteistyöfoorumina.
- Seurataan Antarktiseen alueeseen liittyviä suurvaltapolitiittisia ambitioneja ja toimitaan nykyisen sopimusjärjestelyn turvaamiseksi.
- Jatketään aktiivista panostamista Itämeren ja arktisen alueen yhteistyöhön Pohjoisen ulottuvuuden politiikan ja IBA-rahoituksen kautta.

- Osallistutaan Ahvenanmaan 100-juhlavuoden (2021 - 2022) valmisteluihin.

Jatkamme suhteiden monipuolistamista, syventämistä ja maantieteellistä laajentamista Afrikan maiden kanssa Afrikka-strategian pohjalta.

Toimenpiteet:

- Kiinnitetään lisääntyvää huomiota toiminnan johdonmukaisuuteen ja vaikuttavuuteen; koordinaation kehittäminen ulkoministeriön ja laajemmin valtionhallinnon sisällä sekä keskeisten sidosryhmien kanssa.
- Lisätään suunnitelmallisesti poliittista vuorovaikutusta ja konsultaatioiden määrää sekä kasvatetaan kunniakonsuliverkoston.
- Järjestetään Suomessa Pohjoismaat-Afrikka UMI-kokous kun pandemia-tilanne sen sallii.
- Kehitetään suhteita pitkäaikaisiin kumppanimaihin maastrategioiden mukaisesti.
- Aktiivinen verkostoituminen TF-verkoston ja keskeisten kaupallisten toimijoiden kanssa.
- Tehostetaan tiedonvälitystä kaupallisesta yhteistyöstä ja rahoitusmahdollisuuksista.
- Tuetaan monenkeskisiä kauppaa ja kehitys -järjestöjä ja -ohjelmia ja suunnataan niihin kohdistuvaa rahoitusta köyhimpien kehittyvien maiden, erityisesti Afrikan maiden institutionaalisen kapasiteetin kehittämiseen kansainvälisen kauppaa- ja investointijärjestelmän hyödyntämiseksi.
- Edistetään naisten ja nuorten yritystoimintaa ja sukupuolten välistä tasa-arvoa.

Vahvistamme tiiviitä ja kattavia kahdenvälisiä suhteita Yhdysvaltain kanssa ja tuemme EU:n transatlanttista suhdetta

Toimenpiteet:

- Kontaktien syventäminen Yhdysvaltain hallintoon ja vaikuttajiin Suomen kantojen esiin tuomiseksi ja tavoitteiden edistämiseksi, ml. tarkoituksenmukainen kahdenvälinen vierailuvaihto.
- EU:n transatlanttisen suhteen tukeminen ja dialogin sisältöön vaikuttaminen. Vaikutetaan EU:n yhteiseen kauppapolitiikkaan ja kaupallistaloudelliseen yhteistyöhön transatlanttisissa suhteissa siten, että EU:n toiminta on avointa kauppaa tukevaa ja transatlanttisia kumppaneita tähän sitouttavaa.

Ylläpidämme tiiviitä ja toimivia suhteita Venäjään EU:n yhteisten politiikkalinjausten puitteissa.

Toimenpiteet:

- Ylläpidetään ja tuetaan vuoropuhelua ja kontakteja Venäjän kanssa kahdenvälisesti, EU-tasolla ja monenkeskisesti. Vaikutetaan erityisesti EU:n yhteiseen Venäjä-politiikkaan. Huolehditaan Venäjä-pakotteisiin liittyvistä kansallisista tehtävistä.
- Tarkoituksenmukainen EU-tason vaikuttaminen, monenkeskinen toiminta ja kahdenvälinen vierailuvaihto.
- Tuetaan alueellista ja ympäristöyhteistyötä sekä taloudellista ja kansalaisten välistä kanssakäymistä.
- Ylläpidetään ja arvioidaan osana Euroopan Unionia Venäjään kohdistuvia rajoittavia toimia, kunnes edellytykset niiden poistamiseen täyttyvät.
- Edistetään Suomen intressejä Venäjän WTO-sitoumusten toimeenpanossa ja pakotepolitiikassa tekemällä yhteistyötä komission, samanmielisten maiden ja sidosryhmien/yritysten kanssa.
- Jatketaan itäisen kumppanuuden sekä Keski-Aasian maiden vakauden ja kestäväen kehityksen tukemista, myös osana EU:n yhteisiä politiikkalinjauksia.

Kehitämme suhteitamme Aasian maihin kokonaisvaltaisesti niin kahdenvälisesti kuin EU:n kautta, painopisteinä erityisesti Kiina ja Intia.

Toimenpiteet:

- Tarkoituksenmukainen EU-tason vaikuttaminen ja kahdenvälinen vierailuvaihto. Säännölliset poliittiset ja kaupallistaloudelliset konsultaatiot.
- Aasiaa koskevan viranomaiskoordinaation tiivistäminen ja ajantasaisen tilannekuvan jatkuva ylläpito.
- Edistetään markkinoiden toimintaa tukevien tavoitteiden läpiviemistä EU-Kiina-politiikassa.
- Vaikutetaan EU:n kantoihin EU:n ja Kiinan välisten investointisopimusneuvotteluiden päättämiseksi niin, että sopimus sisältää merkityksellisiä markkinoillepääsyn parannuksia Kiinassa sekä vankan kestäväen kehityksen luvun.

Tiivistämme kahdenvälisiä ja alueellisia kanssakäymistä Iso-Britannian kanssa.

Toimenpiteet:

- Teemme yleiskartoituksen Suomen kahdenvälisistä tavoitteista suhteessa Isoon-Britanniaan ja edistämme esille nousevia painopisteitä.
- Varmistamme tarkoituksenmukaisen kahdenvälisen vuorovaikutuksen, ml. vierailuvaihto, sekä EU-tason vaikuttamisen ja monenkeskisen sekä alueellisen toiminnan.

Ulkoiset palvelut

Vahvistamme ja laajennamme edustustoverkkoa hallitusohjelman linjausten mukaisesti.

Toimenpiteet:

- Selvitetään kahden uuden suurlähetystön avaamista vuonna 2021
- Selvitetään kahden uuden suurlähetystön avaamista vuonna 2022

Vahvistamme vastuullamme olevien maahantuloasioiden käsittelyä ministeriössä ja edustustoissa, erityisesti liittyen työperäiseen maahanmuuttoon, hallinnonalalla valmistellun toimenpideohjelman mukaisesti.

Toimenpiteet:

- Digitalisoidaan maahantuloasioiden koulutus ja järjestetään maahantulovirkailijoiden täydennyskoulutukset.
- Valmistellaan D-viisumin käyttöönottoa.
- Ajantasaistetaan edustustojen tekniset apuvälineet.
- Vahvistetaan edustustojen etähaastattelumahdollisuuksia yhteistyössä Migrin kanssa sekä parannetaan asiakkaiden vastaanotto- ja haastattelutiloja.

Kehitämme ja ylläpidämme ulkoasiainhallinnon tarjoamia konsulipalveluita.

Toimenpiteet:

- Konsuliasiakkaiden avustaminen konsulipalvelulain mukaisesti, ml. Häätäkeskuslaitoksen kanssa toteutettava ympärivuorokautinen päivystys.
- Tasokkaiden ja kohdennettujen matkustusturvallisuuspalveluiden tarjoaminen sekä kehittäminen.
- Toimivan kriisivalmiuden ylläpito ulkomailla tapahtuvien kriisitilanteiden varalta.

Kasvatamme Suomen kansainvälistä vaikuttavuutta ja Suomen ja suomalaisen osaamisen kiinnostavuutta suunnitelmallisella maakuvatyöllä.

Toimenpiteet:

- Maakuvatyö tuodaan läpileikkaavaksi osaksi hallinnonalan toimintaa.
- Finland Promotion Board yhteistyö tiivistyy ulkoministeriön puheenjohtamana.
- FPB-verkostolle ja hallinnonalalle tuotettavat maakuvatyön- ja viestinnän sisällöt ja välineet ovat ajantasaiset ja riittävän kattavat.
- Edustustoja ohjataan strategiseen ja vaikuttavaan viestintä- ja maakuvatyöhön.
- Toteutetaan hyvin kohdennettuja media- ja vaikuttajavierailuja vuosittaisen, Team Finland- ja maakuvateemoja tukevan suunnitelman pohjalta.

Avustamme valtionjohtoa valtiollisissa juhlatilaisuuksissa sekä kehitämme kahdenvälisiä suhteita avustamalla korkeantason vierailuissa ja turvaamalla ulkovaltojen edustustojen toimintaedellytyksiä Suomessa Wienin yleissopimuksiin pohjautuen.

Toimenpiteet:

- Valtiollisten juhlatilaisuuksien ja korkean tason vierailujen tasokkaassa hoidossa ja prosessien edelleen kehittämisessä yhteistyökumppanien kanssa huomioidaan kestävyys- ja ympäristö- ja terveysturvallisuusnäkökohdat ja kustannustehokkuus ml. sähköinen asiointi.
- Ulkovaltojen edustustojen toimintaedellytysten turvaaminen kehittämällä ja sujuvoittamalla yhteistyötä, mm. asioinnin asteittaisella digitalisoinnilla.

Sisäiset palvelut

Ulkoasiainhallinnon tarpeita vastaavien tietotekniikkapalvelujen varmistaminen.

Toimenpiteet:

- Toiminnan jatkuvuuden takaaminen vaikuttamalla VNHY:n ja Valtorin toimintaan: osallistuminen Valtorin toiminnan muutoshankkeeseen ja yhteistyön kehittäminen VNHY:n kanssa.

Tieto- ja kyberturvallisuuden edistäminen.

Toimenpiteet:

- Tietoturvastrategian toteuttaminen ja ylläpitäminen ajantasaisena vastaamaan uhkatekijöiden jatkuvaa muutosta.
- Luokitellun tiedon käsittelyjärjestelmien kehitystyön jatkaminen.
- ISO27001-standardin mukaisen tietoturvallisuuden toimintamallin laajentaminen koko hallinnonalalle.
- Tietosuojaan toteutumisen kehittäminen tavoitteena ISO-standardin mukaisuus lähitulevaisuudessa.

Hallinnonalan digitalisaation edistäminen.

Toimenpiteet:

- Toimivan hallinnonalan tarpeiden mukaisen asianhallintajärjestelmän kehittäminen.
- Hallinnonalan digitalisaation edistäminen ja toimintatapojen uudistaminen hankkeistettuna mm. yhteistyössä VNK:n kanssa.

Kiinteistöstrategian toimeenpano.

Toimenpiteet:

- Ryhmitellään kiinteistöt ja tilat kategorioihin.
- Jatketaan kiinteistötalouden suunnittelun ja seurannan kehittämistä ja käynnistetään sidosryhmäyhteistyö.
- Vakiinnutetaan omistajaohjausmallin mukaiset toimintamallit.

- Kehitetään ja otetaan käyttöön talonrakennushankkeiden määrämuotoiset prosessit.
- Valmistellaan selvitys KIINTUKI-hankkeesta ja sen mahdollisesta jatkosta.

Ympäristöasioiden edistäminen.

Toimenpiteet:

- Päivitetyt ulkoasiainhallinnon ympäristöohjelman toimeenpano.
- Edistetään ministeriön ilmastoverkoston tavoitteita ulkoasiainhallinnon toiminnassa.
- Jatketaan edustustojen kiinteistöjen ja tilojen energiansäästämiseen tähtäävien toimenpiteiden tehostettua tukemista ja toteuttamista.

Turvallisuusjohtamisen ja riskienhallinnan edistäminen.

Toimenpiteet:

- Tuetaan edustustojen turvallisuustoimintaa, annetaan turvallisuuskoulutusta ja kehitetään ja ylläpidetään materiaalisia valmiuksia.
- Luodaan ja otetaan käyttöön edustustojen kokonaisvaltainen turvallisuusriskienhallintamalli.
- Tuetaan edustustojen valmiussuunnittelua.
- Osallistutaan valtioneuvostotasoiseen valmius- ja turvallisuustyöhön.

Merikasarmien perusparannushankkeen, työympäristön kehittämishankkeen ja muiden ulkoasiainhallinnossa ja valtioneuvostossa meneillään olevien kehityshankkeiden yhteensovittaminen.

Toimenpiteet:

- Merikasarmien toisen vaiheen loppuunsaattaminen sovitussa laajuudessa, aikataulussa ja budjetissa.
- Kaksivaiheisen paluumuuton hyvä kokonaiskoordinaatio.
- Edistetään kokonaisvaltaista työympäristöajattelua, missä fyysinen, digitaalinen ja virtuaalinen sekä sosiaalinen työympäristö linkittyvät saumattomaksi työympäristökokemukseksi.

Säädösvalmistelun laadun kehittäminen.

Toimenpiteet:

- Seurataan ja tuetaan säädösvalmistelun laatua ulkoasiainhallinnossa.
- Ulkoasiainhallinnon lainsäädäntösuunnitelman kokoaminen ja ylläpito.
- Osallistutaan aktiivisesti valtioneuvoston yhteisiin säädösvalmistelun kehittämishankkeisiin ja säädösten sujuvoittamiseen.

Henkiset voimavarat

Ulkoministeriön henkilöstöstrategialla tuetaan ministeriön strategisten tavoitteiden toteutumista, johtamista, henkilöstön työhyvinvointia ja kehittämistä. Ulkoministeriön voimavara on sen osaava, motivoitunut, jatkuvasti uudistuva ja kehittyvä henkilöstö.

Asiantuntijaorganisaationa ulkoasiainhallinto palvelee valtiojohtoa, valtionhallintoa laajemmin, yritysmaailmaa ja koko suomalaista yhteiskuntaa. Suomen ja EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittiset prioriteetit, nopeasti muuttuva maailma, yllättävätkin tapahtumat, kansainväliset vastuutehtävät, kansalaisten palvelut, työperäinen maahanmuutto ja monet muut tehtävät asettavat henkilöstön osaamiselle ja resursseille jatkuvia muuttuvia haasteita.

Ulkoasiainhallinnolta muuttuva kansainvälinen toimintaympäristö vaatii henkilöstön ja osaamisen jatkuvaa kehittämistä. Helsingissä toimivan ministeriön lisäksi ulkoasiainhallinto operoi laajan edustustoverkon avulla. Suomen edustustoverkko on alueellisesti vain kohtalaisen kattava, ja hallitusohjelmassa on tavoitteena edustustoverkon laajentaminen ja vahvistaminen muun muassa Afrikassa sekä Etelä- ja Kaakkois-Aasiassa. Miehykseltään Suomen edustustoverkko on ohut. Edustustoja, joissa on lähetettyä henkilökuntaa, on yhteensä 89. Näistä yli 60 prosentissa on enintään kaksi lähetettyä diplomaattia. Hyvin ohuen lähetetyn virkamieskunnan vastuulla on suurlähetystöjen, pääkonsulaattien ja konsulaattien lakisääteinen toiminta. Samaan aikaan vaatimukset edustustojen toiminnalle ovat kasvaneet mm. maahantulo- ja konsulipalvelujen, kehityspolitiikan, Team Finland -toimintojen ja ulko- ja turvallisuuspoliittisen seurannan osalta. Tämä edellyttää henkilöstöltä jatkuvaa oppimista, työpaineiden sietämistä ja laaja-alaista sitoutumista.

Työhyvinvoinnista huolehtiminen on keskeinen prioriteetti nykyaikaisen työyhteisön toimintakulttuurissa. Hyvinvoiva, motivoitunut ja omistautunut virkamieskunta on ulkoministeriön tärkein voimavara jatkossakin. Ulkoministeriön henkilöstöhallinnossa toimiva henkilöstön kehittämis- ja työhyvinvointiyksikkö tukee esimiehiä ja työyhteisöjä työhyvinvoinnin kehittämisessä, organisaatiomuutoksissa ja ongelmien ratkaisussa.

Korkeatasoinen osaaminen ja sen jatkuva kehittäminen ja uudistaminen ovat ulkoministeriön keskeinen ja tärkein voimavara ja menestymisen perusta myös jatkossa. Toimintaympäristössä tapahtuvat jatkuvat muutokset tarjoavat paljon mahdollisuuksia mutta

myös uhkakuvia. Osaamisen johtaminen ja kehittäminen tulevat yhä tärkeämmäksi osaksi esimiestyötä ja ministeriön strategista johtamista. Samalla organisaation ja henkilöstön itseohjautuvuus lisääntyy. Itseohjautuvuus edellyttää oikeanlaisen kulttuurin, toimintamallien sekä henkilöstön valmiuksien kehittämistä. Ulkoministeriön koulutussuunnitelma päivitetään vuosittain. Oman koulutustarjonnan lisäksi käytössä ovat laajasti valtioneuvoston, HAUSin ym. kurssitarjonta sekä valikoiden koulutusmahdollisuudet ulkomailla. Ulkoministeriö myös pyrkii lisäämään verkkokursseja ja näin laajentamaan myös edustustoja parhaiten tukevaa omaehtoista opiskelua.

Vuoden 2021 tulostavoitteet

Varmistamme turvallisen työympäristön työyhteisön kaikille jäsenille kehittämällä johtamista ja esimiestyötä sekä työilmapiiriä ja toimintatapoja.

Toimenpiteet:

- Valmistellaan uusi henkilöstöstrategia osallistavalla prosessilla.
- Toimeenpannaan vv. 2019 - 2021 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteet, arvioidaan toteutumista ja aloitetaan uuden suunnitelman laatiminen.
- Jatketään siirtosuunnittelun avoimuutta tukevia prosesseja.
- Selkiytetään asiantuntijatehtävien uramahdollisuuksia.
- Vahvistetaan puheeksiottamista osana esimiestyön kouluttamista ja tukemista.
- Tuetaan etätyön johtamista ja työaikajohtamista.
- Jatketään UE-korvausjärjestelmän kehittämistä saatujen uudistusehdotusten pohjalta.
- Jatketään paikallisesti palkattujen palvelussuhteiden ehtojen päivittämiseksi ja kehittämiseksi tehtävää tarkastelutyötä ja työantajatukea.

Kehitämme henkilöstöresurssien kohdentamista ottamalla huomioon alue- ja osastorajat ylittävät tehtävät ml. joustava resurssien jakaminen.

Toimenpiteet:

- Osastot, yksiköt ja edustustot suunnittelevat toimintaansa henkilöstövoimavarojensa pohjalta.
- Priorisointi - depriorisointi - poisvalintamenettelyt tunnetaan ja niitä käytetään kaikilla tasoilla.

Henkilöstökehyykset 2021 - 2025

Henkilötyövuosien mitoitus sisältää MINTUKI-hankkeen vähennykset osastoilla ja Kiky-sopimuksesta aiheutuvat henkilötyövuosivähennykset hallinnonalalta. Mitoituksessa on otettu huomioon myös edustustoverkon vahvistaminen, Team Finland – toiminnan vahvistaminen 2020 - 2023, hallitusohjelman mukainen maahantuloasioiden käsittelyn vahvistaminen edustustoissa ja ministeriössä sekä kehyskaudella hoidettavat puheenjohtajuudet ja kansainväliset kokoukset.

Hallinnonalan henkilöstökehyykset (htv) ovat seuraavat:

HTV/vuosi	2021	2022	2023	2024	2025
UE lähetetty henkilöstö	590	605	604	591	584
UE paikalta palkatut	938	948	948	948	948
UE yhteensä	1 528	1 553	1 553	1 539	1 532
Ministeriö	876	868	864	860	858
UH yhteensä	2 404	2 421	2 417	2 399	2 390

Osastojen/palveluiden henkilöstövahvuudet 2021 - 2025:

HTV/vuosi	2021	2022	2023	2024	2025
ALI	55	55	55	55	55
ASA	51	51	51	51	51
EUR	45	44	45	43	43
ITÄ	35	36	36	35	35
POL	75	75	75	75	73
TUO	48	47	46	46	46
KEO	101	101	101	100	100
KPA, ml. KPA-30 Kouvola	141	136	135	135	135
OIK	37	37	37	37	37
VIE	45	45	45	45	45
PRO	15	15	15	15	15
HAL	129	128	126	125	125
JOHTO	82	81	81	81	81
UM Muut	17	17	17	17	17
Yhteensä	876	868	864	860	858

Henkilötyövuosikehyksissä on otettu huomioon kiky-sopimuksen mukaiset henkilötyövuosivähennykset vuonna 2021 seuraavasti:

Osasto/edustusto/htv/vuosi	2021
EUR	-1
VIE	-4
OIK	-1
POL	-2
STY	-1
HAL	-4
GEN	-1
Yhteensä	-14

Henkilöstövahvuuksissa on otettu huomioon seuraavat muutokset, ml. kiky-vähennykset, vuonna 2021:

Vahvistukset

Ministeriö: ITÄ, KPA (5), PRO, HAL (2)

Ministeriö/määräaikaiset vahvistukset: ITÄ, POL (2), POL (2; mom. 24.01.22), TUO, HAL (3), KEUMIK, AVS-POL, AVS-TUO, TAS, KEO (mom. 24.30.67)

Ministeriö/hoidetaan htv-kehysten sisältä: EUR, KEO, KPA

Edustustot/lähetetyt: ADD, NAI, LIM, PEK, ANK, EUE

Edustustot/TF-erityisasiantuntijat: ABO, PRE, RIA, TEL, BAN, BRA, HNG, NDE (2), LOS, WAS, BEO, BER, ROO (2), PRA, ANK, PIE, KIO

Edustustot/määräaikaiset vahvistukset: ABO (virkamatka), WIE (TEM/UM: 50/50)

Edustustot/paikallisesti palkatut: ANK, EUE, HAA, PRI (2), WIE (2), HAN, MNI (4), PEK, YAN, NAI, PRE

Vähennykset

Ministeriö: EUR, VIE (4), OIK, POL (2), STY, HAL (4)

Edustustot/lähetetyt: GEN

Edustustot/Paikallisesti palkatut: DUB, KOB, TUK (½), BUE, KAI, LUS

Lisätietoja henkilöstövoimavarojen vahvistuksista sekä osastojen harjoittelijakiintiöistä saa talousyksikön resurssisuunnittelusta ja henkilöstöhallinnosta. Tarkempia tietoja paikallisesti palkatuista saa sähköpostitse UM Paikalta palkatut. Jälkimmäinen informoi myös edustustojen harjoittelijakiintiöistä.

Osastot ja edustustot voivat määrärahatarkistuksessa esittää tarvittavaa lisämäärärahaa niille henkilöstölisäyksille, joita ne eivät ole voineet ottaa huomioon resurssiesityksissään, ml. edustustoille osoitetut Team Finland -erityisasiantuntijat.

Määrärahatarkistusesityksissä tulee ottaa huomioon kaikki henkilöstölisäyksestä aiheutuvat menot (asuntokorvaukset, matkat, edustaminen, seminaarit jne.). **Edustustojen tulee tehdä yhdessä Team Finland -erityisasiantuntijoiden kanssa vuodelle 2021 toimintasuunnitelma, jonka perusteella määrärahalisäysesitys laaditaan. Toimintasuunnitelma tulee laatia siten, että asiantuntijoilla on käytössään tarkoituksenmukaiset resurssit vienninedistämiseen ao. maassa.**

Edustustojen toimintaprofiilit

Edustustojen toimintaprofiilit on vahvistettu vuoden 2020 talousarvion toimeenpanoasiakirjassa (PC0UC0MU-3/18.2.2020). Seuraavan kerran toimintaprofiilit tarkistetaan seuraavan hallituskauden alussa. Mikäli välttämättömiä tarkistustarpeita tulee, voivat edustustot esittää toimintaprofiilinsa tarkistamista edustuston resurssiesityksessä. Ennen esityksen tekemistä muutoksesta tulee keskustella ohjaavan osaston kanssa edustuston vuosikeskustelussa.

Määrärahat

Valtion talousarvio vuodelle 2021 vahvistettiin eduskunnassa 21.12.2020. Ministeriön pääluokan (24.) määrärahat ovat yhteensä 1 353 364 000 euroa. Luvuittain määrärahat jakautuvat seuraavasti: 24.01. Ulkoasiainhallinto 282 371 000 euroa, 24.10. Kriisinhallinta 73 665 000 euroa, 24.30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö 903 789 000 euroa ja 24.90. Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot 93 539 000 euroa. Ulkoministeri vahvisti ulkoministeriön hallinnonalan tilijaottelun 13.1.2021 (PC0UC0MU-2).

Tässä määrärahojen jakopäätöksessä määritelty määrärahataso on osastoja, palveluja ja edustustoja sitova. Vuonna 2021 talousyksikön resurssisuunnittelu tarkastaa määrärahat keskitetysti toukokuussa (valuuttakurssit) ja syyskuussa elokuun tilanteen mukaisesti. Tarkistuksessa otetaan huomioon vain välttämättömät ennakoimattomat menot sekä erityisesti siirtojen ja valuuttakurssien vaikutus käytössä oleviin määrärahoihin. **Niiden osastojen ja yksiköiden, jotka ovat saaneet käyttöönsä määrärahaa myös siirretyn määrärahan tileiltä (4.20.24.01.01, 4.20.24.01.21 ja 4.20.24.90.66) tulee käyttää tämä määräraha ensin.**

Toimintamenomäärärahat

24.01.01 Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (nettob) (S 2 v)

Toimintamenot vuodelle 2021 ovat yhteensä 284 146 428,09 euroa, josta vuoden 2021 talousarvion momentin määräraha on 251 236 000 euroa ja vuodelta 2020 siirtyvä osuus on 32 910 428,09 euroa. Määrärahan mitoituksessa on vuoden 2021 talousarviossa otettu huomioon seuraavat muutokset:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)	
Edustustoverkon nykyvahvuus (HO 2019)	500
Edustustoverkon vahvistaminen, perustamiskustannukset (HO 2019 kertaluonteinen)	-600
Edustustoverkon vahvistaminen, perustamiskustannukset (HO 2019 kertaluonteinen)	1 517
Edustustoverkon vahvistaminen (HO 2019)	900
Kansallisen viisumijärjestelmän jatkokehitys (siirto momentilta 24.01.21)	1 155
Elintarvikealan erityisasiantuntija Suomen Pekingin suurlähetystössä (siirto momentille 30.20.47)	-274
Elintarvikeviennin edistäminen (HO 2019 kertaluonteinen)	1 000
Eriyisasiantuntija Suomen Moskovan suurlähetystössä (siirto momentille 26.01.01)	-99
Eriyisasiantuntija Suomen Moskovan suurlähetystössä (siirto momentilta 26.01.01)	288

Hybridiuhka- ja kybererityisasiantuntija Suomen pysyvässä edustustossa EU:ssa (siirto momenteilta 23.01.01, 26.01.01, 27.01.01 ja 31.01.01)	128
ILO:n hallintoneuvoston jäsenyys, erityisasiantuntija Suomen pysyvässä edustustossa Genevessä (siirto momentille 32.01.01)	-215
Kiinan paikkariippumaton viisumikäsittely, lisäresurssointi	-36
Konsulipalvelujen asiakaspalvelutehtävien tuottaminen Häätäkeskuslaitoksessa (siirto momentille 26.30.02)	-322
Maahanmuuton erityisasiantuntija Suomen pysyvässä edustustossa EU:ssa (siirto momentille 26.01.01)	-8
Maahantuloasioiden käsittelyn vahvistaminen edustustoissa ja ministeriössä (HO 2019 kertaluonteinen)	-2 000
Matkavahingot (siirto momentille 28.50.50)	-300
Opetussektorin erityisasiantuntija Suomen suurlähetystössä Kiovassa (siirto momentilta 24.30.66)	47
Pelastus- ja kriisivalmiusasioiden erityisasiantuntija Suomen pysyvässä edustustossa EU:ssa (siirto momentilta 26.30.01)	26
Tietoturvaluus ja muut henkilöstökulut (HO 2019)	300
Ulkoministeriön matkavahinkoturvan käsittelyn siirto Valtiokonttorille (siirto momentille 28.20.01)	-140
Vahva-hankkeen käyttöönoton aiheuttama tuottavuuden kasvu	-26
JTS-miljardin tuottavuussäästö	-978
Palkkausten tarkistukset	3 399
Ulkoministeriön viestituskeskuksen lisäresurssointi (siirto momentilta 23.01.01)	164
Merikasarmien toimitilojen valvontatekniikkamenot (siirto momentille 23.01.01)	-70
Team Finland –verkoston vahvistaminen	1 890
Team Finland –verkoston vahvistaminen (HO 2019 kertaluonteinen)	5 110
Ulkoasiainhallinnon tietoturvaratkaisut (HO 2019 kertaluonteinen)	1 400
Maahantuloasioiden vahvistaminen ministeriössä ja edustustoissa (HO 2019 kertaluonteinen)	1 000
Yhteensä	13 756

Määrärahasta 9 027 000 euroa on hallituksen kertaluonteisten tulevaisuusinvestointien toiseen vaiheen rahoitusta.

Vuoden 2021 määrärahaossa on noudatettu edustustojen osalta pääasiallisesti vuoden 2020 talousarvion toimeenpanoasiakirjan bruttomenojen tasoa ja ministeriön osalta vuoden 2019 tilinpäätöksen nettomenojen tasoa korjattuna kertaluonteisilla menoilla. Määrärahaossa on otettu huomioon vuoden 2020 aikana tapahtuneet pysyvät muutokset toiminnassa ja niiden edellyttämät määrärahat. Toimialavastaavien määrärahojen tasoa määriteltäessä on lähdetty vuoden 2021 talousarvioesityksestä, toiminnassa tapahtuneista muutoksista sekä vuosien 2018 ja 2019 määrärahojen käytöstä. Vuoden 2020 määrärahan käyttöä ei ole käytetty määrärahaan perusteena johtuen Covid-19 -pandemian aiheuttamasta tilapäisestä toiminnan hidastumisesta.

Hallinnonalalla tulee edelleen noudattaa tiukkaa menokuria. Sellaista toimintaa, joka ei suoraan liity hallitusohjelman ja hallinnonalan tulostavoitteiden saavuttamiseen sekä edustustoissa edustuston toimintaprofiiliin, tulee rajoittaa. Ministeriön johto jatkaa määrärahojen käytön seurantaan, tarvittaessa myös yksikkö- ja edustustotasolla.

Tässä talousarvion toimeenpanoasiakirjassa määritelty määrärahaso on osastoja, palveluiden alueita, erillisyyksiköitä ja edustustoja sitova. Talousyksikön resurssisuunnittelu tarkistaa määrärahat keskitetysti kaksi kertaa vuonna 2021. Määrärahatarkistuksissa painotetaan erityisesti henkilöstösiirroista ja valuuttakurssien vaihteluista aiheutuvia lisätarpeita edustustojen määrärahoihin sekä vastataan toimintayksikköjen ennakoinnattomiin välttämättömiin lisämenoihin.

Toimintamenomäärärahasta esitetään jaettavaksi osastoille, palveluille ja erillisyyksiköille 13 531 000 euroa, hallintopalvelujen toimialavastaaville yksiköille ja talousyksiköille yhteensä 166 369 428,09 euroa ja edustustoille 78 571 000 euroa; yhteensä 258 471 428,09 euroa. Jaettava määräraha ylittää 7 235 428,09 eurolla vuoden 2021 talousarviossa hallinnonalalle osoitetun 251 236 000 euron määrärahan.

Jakamatonta määrärahaa jää 25 675 000 euroa. Jakamattomalla määrärahalla varaudutaan edustustoverkon rakenteessa, valuuttakurssissa ja maksullisen toiminnan tuloissa tapahtuvien muutosten menoihin sekä henkilöstön UE-siirtojen ja

toimintaympäristössä tapahtuvien yllättävien muutosten menoihin. Lisäksi jakamattomalla määrärahalta varaudutaan Covid-19 -pandemiasta mahdollisesti aiheutuviin yllättäviin menoihin. Jakamattomaan määrärahaa sisältyy myös Virtual Finland -hankkeen määrärahat.

Covid-19 -pandemiasta aiheutuvat menot

Covid-19 -pandemiasta aiheutuvien menojen seuraamista jatketaan talousyksikön maaliskuussa 2020 antaman ohjeen (PC0UC1F8-6) mukaisesti. Menoja seurataan kirjanpidossa seuraavilla seurantakohdekoodeilla (Seuko2), joita tulee käyttää näitä menoja tiliöitäessä ja kirjatessa ylitöitä Kiekun Työajanhallintaan:

- Seurantakohdekkoodi 13090255, jolle kirjataan henkilöstömenoista (24.01.01.2) maksettavat kustannukset. Menojen maksaminen henkilöstömenoista vaatii aina erillisen ohjeistuksen ja/tai muun hyväksynnän henkilöstöhallinnosta.
- Seurantakohdekkoodi 13097708, jolle kirjataan muut koronaviruksesta aiheutuneet kustannukset. Nämä maksetaan yksikön/edustuston toimintamenoista.

Vuoden 2021 aikana useilta osastoilta ja edustustoilta voi jäädä pandemian johdosta toteuttamatta suunniteltuja toimenpiteitä, hankkeita ja hankintoja. **Näistä säästyvien määrärahojen varaan ei tule tehdä uusia suunnitelmia eikä niitä tule kohdentaa uusiin suunnittelemissiin toimintoihin ja hankintoihin.**

Etäopetuksen tukeminen kevätlukukaudella 2021

Hallinnon kyselytunneilla ja edustustoilta saadun palautteen perusteella hallintopalvelut kartoitti loka-marraskuussa asemamaiden etäopetuskäytäntöjä ja henkilöstön kokemuksia lastensa koulunkäynnistä vallitsevissa koronarajoituksissa. Kyselyyn vastasi virkamiehiä 43 edustustosta. Kaikissa vastauksiin osallistuneissa edustustoissa oli syyslukukaudella järjestetty opetusta; jakaantuma puolet etäopetusta ja puolet läsnäopetusta. Valtaosalla vastanneista etäopetus kattoi samat aineet kuin läsnäopetuksessa ja opetusmenetelmänä oli ”live on-line” -opetus. Osassa edustustoja huonot verkkoyhteydet olivat haitanneet opiskelua.

Yleisesti ottaen vastauksissa ei noussut esiin merkittäviä opetuksen vajeita. Ottaen kuitenkin huomioon maasta toiseen vaihtuva koronatilanne ja -rajoitukset sekä koulujen erilaiset etäopetuskäytännöt, edustustot voivat käyttää enintään 5 000 euroa kevätlukukaudella 2021 tukiopetuksen järjestämiseen sopivaksi katsomallaan tavalla. Edustustoja hallinnollisen työn keventämiseksi edustustoja kehoitetaan mahdollisuuksien mukaan käyttämään tukiopetuksen järjestämisessä ostopalveluja. Tarvittaessa edustusto voi hakea tukiopetukseen käyttämänsä määrärahat korvattavaksi syksyn määrärahatarkistuksessa

Virkistysmääräraha

Yksiköiden ja edustustojen virkistyspäivää varten käytettävissä oleva virkistysmääräraha on 60 euroa/osallistuva työntekijä vuonna 2021.

Virkistyspäivään osallistuminen on vapaaehtoista ja siihen voivat osallistua kaikki työyhteisön jäsenet riippumatta siitä, minkälaiseen palvelussuhteeseen kukin on palkattu.

Erillisten tilaisuuksien järjestäminen toimintayksikön työntekijöille tai työntekijäryhmille ei ole virkistysmäärärahalta tuettavaa toimintaa, eikä tätä rahaa voida käyttää yksittäisen työntekijän virkistäytymiseen itsekseen. Vakuutuksista jokaisen osallistujan on huolehdittava itse. Tarkempaa tietoa virkistysmäärärahasta on luettavissa Kampuksesta.

24.01.01.1 Ministeriön toimintamenot (johto, erilliset yksiköt, osastot ja palvelujen alueet)

Ministeriön osastojen, palvelujen ja erillisyyksiköiden määrärahaesitykset yhteensä olivat 13 140 500 euroa.

Ministeriön osastoille, palveluille ja erillisyyksiköille esitetään nettomäärärahoja yhteensä 13 531 000 euroa. Määrärahoissa on otettu huomioon EU:lta saatavat matkakorvaukset ja sisäministeriöltä saatavat yhteisrahoitteisen toiminnan tulot sisäisen turvallisuuden rahastosta sekä maahantuloasioiden vahvistaminen ministeriössä ja edustustoissa.

Ministeriön osastot, palvelualueet ja erillisyyksiköt kirjaavat vuonna 2021 menonsa ja tulonsa talousarviotilille 24.01.01.1.

Osastojen ja yksiköiden yhteishankkeet

Osastojen ja yksiköiden suunnitelmassa yhteisiä hankkeita, tulee ottaa huomioon että menot budjetoidaan ja maksetaan vain yhden, yleensä päävastuullisen, osaston/yksikön määrärahoista. Mikäli tämä edellyttää määrärahasiirtoja osastojen välillä, tulee näistä olla yhteydessä talousyksikön resurssisuunnitteluun jo hankkeen suunnitteluvaiheessa.

Ministeriön hallintopalvelujen toimialavastaavien yksiköiden ja talousyksikön määrärahat

Hallintopalvelujen ja talousyksikön toiminta- ja taloussuunnitelmissa määrärahaesitykset olivat 168 214 000 euroa. Hallintopalvelujen toimialavastaaville yksiköille ja talousyksikölle esitetään jaettavaksi yhteensä 166 369 428,09 euroa.

Toimialavastaavien määrärahojen jakoperusteena on käytetty vuoden 2021 talousarvioesitystä, toiminnassa tapahtuneita muutoksia sekä vuosien 2019 ja 2020 määrärahojen käyttöä.

24.01.01.2 Henkilöstöhallinto

Henkilöstömenoihin osoitetaan 140 334 000 euroa tässä asiakirjassa vahvistetun henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

4.20.24.01.01.3 Taloushallinto

Talouslyksikölle osoitetaan toimialavastaavaa rahaa 3 000 000 euroa esityksen oltua 3 300 000 euroa.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon palvelukeskuksen hoitaman henkilöstöhallinnon, taloushallinnon, kirjanpidon, maksuliikkeen ja seurannan järjestelmien (Kieku, Analyste-maksuliikenne ja Handi) sekä Ratsu-raportointiin (Cognos) kuuluvien talousyksikön tilaamien talousraporttien aiheuttamat menot.

Vuonna 2021 menot kirjataan siirtyvän määrärahan tilille 4.20.24.01.01.3.

4.20.24.01.01.4 Kiinteistöhallinto

Kiinteistöhallinnon nettomääräraha vuonna 2021 on 2 393 000 euroa. Esitys oli 3 279 000.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon ne sisustushankkeet, joiden voidaan katsoa etenevän vuoden 2021 aikana, Venäjän Turun pääkonsulaatin vuokra (vastavuoroisuus Venäjän kanssa) ja asiantuntija- ja tutkimuspalvelut sekä STIII-järjestelmän vaatimat kiinteistömuutokset. Vuokratuloja arvioidaan vuoden 2021 aikana kertyvän 450 000 euroa.

Edustustokiinteistöjen vuosikorjausten ja ylläpitomenojen osalta määrärahat on osoitettu suoraan edustustojen määrärahoihin.

Vuonna 2021 menot kirjataan siirtyvän määrärahan tilille 4.20.24.01.01.4 ja tulot talousarviotilille 24.01.01.4.

4.20.24.01.01.5 Tietohallinto

Tietohallinnon nettomääräraha vuonna 2021 on 16 000 428,09 euroa. Määrärahaesitys oli 16 676 000 euroa.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon sisäisen turvallisuuden rahastolta saatavina yhteisrahoitteisten hankkeiden tuloina 4 000 000 euroa (viisumijärjestelmäkehitys). Tietohallinnon bruttomenot ovat yhteensä 20 000 428,09 euroa.

Vuonna 2021 menot kirjataan siirtyvän määrärahan tilille 4.20.24.01.01.5 ja tulot talousarviotilille 24.01.01.5.

4.20.24.01.01.6 Turvallisuus

Turvallisuusyksikölle osoitetaan toimialavastaavaa määrärahaa yhteensä 2 810 000 euroa. Esitys oli 2 835 000 euroa, ml. turvayksikön tekemä täydennys (PC0TQ35R/19.1.2021) koskien kuriiripalvelujen uusien tilojen turvallisuustekniikan hankintaa ja ylläpitoa.

Määrärahoissa on otettu huomioon keskusvalvomon siirto HAL-70 hoitovastuulle sekä eräiden edustustojen turvahankintojen siirtyminen vuodelta 2020. Lisäksi on otettu huomioon edustustojen turvallisuuteen liittyvien huoltosopimusten keskittäminen ministeriöön ja kuriiripalvelujen uusien tilojen turvallisuustekniikka.

Vuonna 2021 menot kirjataan siirtyvän talousarviolille 4.20.24.01.01.6.

4.20.24.01.21.7 Koulutus

Koulutusmäärärahat ovat 600 000 euroa. Esitys oli 580 000 euroa.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon vuonna 2021 aloittavien Kavaku- ja Halku-kurssien mitoitus.

Henkilöstön kehittämissyksikön määrarahastaan hyväksymät koulutusmenot kohdistetaan koulutuksen saajan tulosityksikölle. Osastot ja edustustot hoitavat omilla määrärahoillaan oman sektorinsa sisältökoulutuksen.

Vuonna 2021 menot kirjataan siirtyvän määrärahan tilille 4.20.24.01.01.7.

4.20.24.01.01.8 Hankinta- ja tukipalvelut

Hankinta- ja tukipalveluihin osoitetaan 1 232 000 euroa. Esitys oli 1 350 000 euroa.

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon edustustojen kiinteistöpalveluiden keskittämisestä aiheutuvat menot (Kiintuki-hanke).

Vuonna 2021 menot kirjataan talousarviolille 4.20.24.01.01.8.

24.01.01.9 Edustustojen toimintamenot

Edustustojen nettomäärärahaesitykset olivat yhteensä 83 222 600 euroa. Edustustojen esityksistä on tehty bruttomenojen vähennyksiä yhteensä 4 533 300 euroa. Valuuttakurssimuutosten vaikutuksen johdosta välillä lokakuu 2020 - tammikuu 2021 on edustustojen bruttomenomäärärahoja vähennetty 156 000 euroa. Tulotavoitetta on vähennetty 2 300 euroa verrattuna edustustojen esityksiin. Nettomääräinen vähennys on 4 687 000 euroa, ml. valuuttakurssimuutoksen vaikutus. Edustustoille esitetään jaettavaksi nettomäärärahaa yhteensä 78 571 000 euroa.

Edustustojen määrarahataso on määritetty vuoden 2020 talousarvion toimeenpanoasiakirjan bruttomenojen tasolla korjattuna kertaluonteisilla menoilla. Määrarahajaossa on otettu huomioon vuoden 2020 aikana tapahtuneet pysyvät muutokset toiminnassa ja niiden edellyttämät määrarahat. Näin saatua budjetointitasoa on verrattu edustuston esitykseen. Esityksen ollessa budjetointitasoa korkeampi, edustuston antamat perustelut on käyty läpi ja siltä osin kuin ne ovat olleet alueosaston ja/tai ao. toimialavastaavan yksikön hyväksyttävissä ne on sisällytetty määrarahajakoon. Perustelemattomien tai hyväksymättömien menojen osuus on vähennetty määrarahatasosta säästövelvoitteena. **Edustustojen tulee edelleen kiinnittää huomiota menotarpeidensa perustelemiseen; useiden edustustojen perustelut määrarahatarpeelleen olivat suurelta osin puutteellisia.**

Edustustojen esittämien paikallisesti palkattujen palkankorotusten osalta on noudatettu linjaa, jossa ko. määrarahat on myönnetty edustustolle ainoastaan HAL-11:n puollon perusteella. Edustustoilta on tätä tarkoitusta varten pyydetty erikseen palkkavertailuja jo suunnittelutoimeksiannossa.

Kiinteistöjen vuosikorjausten ja ylläpitomenojen osalta määrarahat on osoitettu suoraan edustustojen määrärahoihin HAL-60:n puollon perusteella. Edustustojen tulee olla vuosikorjaustoimenpiteistä yhteydessä HAL-60/Kiinteistöjen ylläpitopalveluihin ja toimia sen ohjeiden mukaisesti.

Edustustojen määrärahaesitykset on tehty ministeriön julkaisemien lokakuun 2020 tilikurssien mukaisesti. Jakopäätöksessä on huomioitu valuuttojen kurssikehitys ministeriön julkaisemien tammikuun 2021 tilikurssien mukaisesti. Tätä tilikurssia käytetään myös edustustojen mahdollisissa määrarahatarkistusesityksissä.

Edustustojen määrarahataulukko on liitteenä 2. Taulukossa määrärahojen muutokset on esitetty sarakkeissa henkilöstö, muut toimialavastaavien yksiköiden muutokset ja muut muutokset. Taulukossa näkyy kommenttimerkinnöin tehtyjen muutosten perustelut.

Edustusto seuraa ensisijaisesti sille osoitettujen bruttomäärärahojen riittävyyttä (jakopäätöksen tummankeltainen sarake).

Edustustot kirjaavat menonsa talousarviotilille 24.01.01.9. EU-edustusto kirjaa menoistaa 2 425 000 euroa talousarviotilille 4.20.24.01.01.9.

Edustaminen ja yhteistoimintatilaisuudet

Edustusmenojen seuraamiseksi ko. menoja eri LKP-tileille kirjattaessa tulee käyttää kuluseurantakoodia (seuko2) 13091421 Edustaminen. Sidosryhmien kanssa järjestettävien yhteistoimintatilaisuuksien, mm. Team Finland -tilaisuudet, yhteydessä tulee menojen seuraamiseksi käyttää kuluseurantakoodia (seuko2) 13091423 Yhteistoimintatilaisuudet. Kuluseurantakoodia käytetään myös LKP-tiliin 45100306 Ulkomaan edustuskorvaus kanssa.

Maakuvatyö

Edustustojen määrärahoissa on otettu huomioon maakuvatyöhön osoitettavat määrärahat viestintäosaston (erityisesti maakuvatyön painopistemat) ja alueosaston puollon perusteella. Mikäli edustusto ei ole sisällyttänyt esittämiään maakuvatyön hankkeita ja toimenpiteitä omaan budjettiinsa osana toiminta- ja taloussuunnitelmaansa, on kyseiset määrärahat lisätty edustuston määrärahoihin talousyksikön resurssisuunnittelun toimesta. Alueellisten hankkeiden osalta määrärahat on osoitettu pääkaupungin määrärahoihin.

Viestintäosasto tekee tarvittavat painopistemaiden sisäiset uudelleenallokoinnit syksyllä 2021. Maakuvatyön hankkeiden osalta tulee tätä tarkoitusta varten käyttää menoja kirjatessa seuraavia kuluseurantakoodeja (seuko2):

Edustusto	Seuko2
Brasilia	13097101
Kiina (PEK, SNG, HNG)	13097104
Los Angeles	13097121
Mexico	13090091
New Delhi	13097103
New York	13097120
Soul	13090093
Tokio	13090092
Washington	13097119
Pretoria	13097122
Berliini	13097106
Lontoo	13090094
Moskova	13097113
Murmansk	13097118
Oslo	13092446
Pariisi	13097105
Petroskoi	13097117
Pietari	13097116
Tukholma	13097111

Suunnittelun apuna on hyvä käyttää maakuvatyön käsikirjaa. Maakuvatyön ohjeistus löytyy Kampuksesta (<https://kampus.vnv.fi/palvelut/Sivut/Maakuvaty%C3%B6-UM.aspx>). Edustuston maakuvatyöstä raportoidaan vuosikeskusteluiden yhteydessä.

Ulkoministeriön ministereiden vierailujen menot

Ulkoministeriön omien ministereiden vierailujen yhteydessä edustustot maksavat asemaassa syntyneet menot omista määrärahoistaan (esim. kuljetukset, tarjoilut ja vastaavat). Mikäli edustusto ei ole voinut omissa määrärahoissaan ottaa huomioon näistä vierailuista aiheutuvia menoja, voi se vuotuisen määrärahatarkistuksen yhteydessä esittää näiden perusteella lisämäärärahaa budjettiinsa.

Kehitysyhteistyöedustustojen vuokra-, kiinteistö-, vartiointi- ja turvallisuuspalvelumenojen kirjaaminen

Kehitysyhteistyömäärärahoja voidaan käyttää kehitysyhteistyöedustustojen vartiointiin ja turvallisuuteen liittyviin ostopalveluihin sekä kanslioiden ja virka-asuntojen vuokra- ja kiinteistömenoihin KEO-80 laatimaa ohjetta (5CG6385T65-2/21.2.2019) noudattaen. Seuraavien edustustojen ao. menot kirjataan talousarviokirjanpidon tilille 24.30.66.2.1 projektikoodia 1300X-89892595 käyttäen, liikekirjanpidon tilinä ja toimintayksikkönä käytetään tilikartan mukaisia ao. tiliä ja toimintayksikköä:

ASA	Kabul Kathmandu Yangon
ALI	Addis Abeba Bagdad Dar es Salaam Lusaka Maputo Nairobi Ramallah

Mikäli asianomaisia menoja on jo kirjattu edustustojen toimintamenoihin, tulee edustuston korjata ne korjausvientilomaketta käyttäen yllä esitetyllä tavalla.

Kehityspoliittisen osaston kehitysyhteistyön hallinto- ja oikeusyksikkö (KEO-80) ohjeistaa ao. edustustoja mikäli menojen kirjaamisessa käytettävä talousarviokirjanpidon tili vaihtuu vuoden 2021 aikana.

Muut määrärahat

24.01.20 Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (S 3 v)

Momentille on osoitettu yhteensä 2 987 000 euroa. Määräraha on osoitettu hallintopalveluille ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä.

Määrärahaa saa käyttää ulkomailla sijaitsevien tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen ylläpitomenojen maksamiseen ja ulkomailla sijaitsevien tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen investointimenojen maksamiseen rakennus- ja korjaushankkeissa.

Momentilta voidaan maksaa myös ennakkomaksuja. Niiden osalta määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

24.01.21 Ulkoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (S 2 v)

Momentti on poistettu vuoden 2021 talousarviosta ja momentin määrärahat on siirretty momentille 24.01.01 Ulkoasiainhallinnon toimintamenot kansallisen viisumijärjestelmän jatkokehitykseen.

Vuodelta 2020 siirtynyt 20 081,59 osoitetaan kiinteistö- ja hankintapalveluyksikölle (HAL-60) Tel Avivin kanslian muutostöiden loppulaskutukseen. Kirjaukset tulee tehdä talousarviotilille 4.20.24.01.21.

24.01.29 Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (a)

Momentille on osoitettu yhteensä 13 648 000 euroa. Momentti on lisäjaoteltu seuraavasti: 24.01.29.1 Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot 8 188 000 euroa ja 24.01.29.2 Kehitysyhteistyön arvonlisäveromenot 5 460 000 euroa.

Momentin määrärahaa saa käyttää tavaroiden ja palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen sekä kehitysyhteistyöhön käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen. Ulkoministeriön lisäksi myös muiden virastojen sotilaallisen kriisinhallinnan, siviilikriisinhallinnan ja kehitysyhteistyön arvonlisäveromenot voidaan kirjata ulkoministeriön pääluokkaan talousarviotileille 24.01.29.1 ja 24.01.29.2.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

24.01.74 Talonrakennukset (S 3 v)

Momentin määräraha on 14 500 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle vuokrattujen tilojen perusparannusluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen. Määräraha osoitetaan kiinteistö- ja hankintapalveluyksikölle (HAL-60).

Edustustojen kiinteistöjen vuosikorjausten ja ylläpitomenojen osalta määrärahat on osoitettu suoraan edustustojen määrärahoihin (takp 24.01.01.9) HAL-60 puollon perusteella. Edustustojen tulee olla vuosikorjaustoimenpiteistä yhteydessä HAL-60/Kiinteistöjen ylläpitopalveluihin ja toimia sen ohjeiden mukaisesti.

Määrärahasta 2 200 000 euroa on hallituksen kertaluonteisten tulevaisuusinvestointien toiseen vaiheen rahoitusta.

Määrärahan hankekohtainen suunnitelma esitetään liitteellä 3.

24.10.20 Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (S 2 v)

Momentin määräraha on 53 080 000 euroa. Momentti on lisäjaoteltu käyttösuunnitelman mukaisesti.

Määrärahaa saa käyttää sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetussa laissa (211/2006) tarkoitetun kriisinhallintahenkilöstön palkkaus-, päiväraha-, muonaparannusraha- ja koulutusmenojen sekä valtion eläkemaksun ja kriisinhallintahenkilöstölle palvelusajaksi otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen sekä sotilaallisen kriisinhallintahenkilöstön ryhmätapaturmavakuutusta vastaavien etuuksien maksamiseen ja niistä aiheutuvien hallintokulujen maksamiseen; kansainvälisen kriisinhallintayhteistyön puitteissa annettavaan koulutukseen ja sen materiaalikuluihin; kansainvälisen kriisinhallintatyön puitteissa yksittäisille maille annettavasta tuesta aiheutuvien siirtomenojen maksamiseen puolustussektorilla ja vakauttamistehtäviin konfliktien jälkeen; sellaisten kansainvälisten kriisinhallintaoperaatioiden, joihin Suomi ei lähetä henkilöstöä tai muutoin osallistu, taloudellisesta tukemisesta aiheutuvien siirtomenojen maksamiseen ja kansallisen kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentin määrärahasta on osoitettu puolustusvoimien käyttöön 52 680 000 euroa ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä. Loput 400 000 euroa osoitetaan poliittiselle osastolle.

24.10.21 Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (k)

Momentin määräraha on 17 585 000 euroa. Momentti on lisäjaoteltu seuraavasti: 24.10.21.01 Siviilikriisinhallinta 17 285 000 euroa ja 24.10.21.02 Vaalitarkkailijat 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kriisinhallintatoimintaan ulkomailla osallistuvasta suomalaisesta siviilihenkilöstöstä aiheutuvien menojen ja Suomen siviilikriisinhallintatoiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen, vaalitarkkailijatoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen, siviilikriisinhallinnan tehtävissä toimivalle henkilöstölle otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen, siviilikriisinhallinnan projekteihin ja koulutukseen sekä siviilikriisinhallintaa rauhanvälittämistä tukevien hankkeiden valtionavustuksiin.

Määräraha on osoitettu poliittiselle osastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä.. Koska siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksien yhteensovittaminen kuuluu sisäministeriön toimialaan, suurin osa määrärahasta asetetaan vuoden aikana Kriisinhallintakeskuksen käyttöön.

24.10.22 Rauhanvälitys (k)

Momentin määräraha on 3 000 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää sellaisen rauhanvälittämistoiminnan menoihin ja siihen liittyvän kapasiteetin vahvistamiseen, johon Suomi osallistuu, rauhanvälitystä tukeviin kahdenvälisiin ja monenkeskisiin hankkeisiin, kansainvälisissä järjestöissä ja niitä vastaavissa organisaatioissa toimivista asiantuntijoista näille organisaatioille aiheutuvien menojen maksamiseen, rauhanvälittämistä tukevien hankkeiden valtionavustuksiin ja enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin. Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Määrärahasta 2 000 000 euroa on hallituksen kertaluonteisten tulevaisuusinvestointien toiseen vaiheen rahoitusta.

Määräraha on osoitettu poliittiselle osastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä.

24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö (S 3 v)

Momentin määräraha on 761 059 000 euroa. Vuoden 2021 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2021 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 671 193 000 euroa.

Momentti on lisäjaoteltu käyttösuunnitelman mukaisesti. Määrärahaa saa käyttää kehitysyhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen; kehitysyhteistyöhallintoon liittyvien valtion kulutusmenojen, ei kuitenkaan palkkausmenojen, maksamiseen; Finnfundin toteuttaman erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen enintään 10 % Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentissa tarkoitettujen sitoumusten piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten yhteisen pääomamäärän vasta-arvosta enintään 150 000 000 euroa; Business Finlandin hallinnoimaan Developing Markets Platform -alustan kehitysinnovaatioiden rahoittamiseen Suomessa toimiville yrityksille ja muille yhteisöille valtioneuvoston tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusta koskevan asetuksen (1444/2014) ja Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 1407/2013) mukaisesti; kansainvälisten järjestöjen, rahoituslaitosten tai näitä vastaavien organisaatioiden rahoittamiseen niissä toimivien asiantuntijoiden menojen maksamiseksi sekä humanitaariseen apuun, johon tarkoitettuja määrärahoja voidaan käyttää muiden kuin kehitysmaiden avustamiseen vain poikkeuksellisen laajan humanitaarisen kriisin niin edellyttäessä valtioneuvoston päätöksellä kyseisen maan avunpyyntöön pohjautuen.

Momentin määrärahoista veloitetaan myös valtion virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetussa laissa (382/1989) tarkoitetuista kehitysyhteistyötehtävistä virastolle tai laitokselle aiheutuvat kustannukset. Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta.

Määrärahaa saa käyttää ennakoiden maksamiseen, jos se on hankkeen toteuttamisen kannalta välttämätöntä.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena. Momentilta maksettaviin kulutus- ja investointimenoihin liittyvät arvonlisäveromenot maksetaan hallinnonalan arvonlisäveromomentilta 24.01.29.

Määrärahasta 50 000 000 euroa on hallituksen kertaluonteisten tulevaisuusinvestointien toisen vaiheen rahoitusta.

Määräraha on osoitettu kehityspoliittiselle osastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä. Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri on jakanut erillisellä päätöksellä PC0RMYMQ-12 /15.1.2021 kuluvan vuoden kehitysyhteistyömäärärahat ja -valtuudet toimintayksiköille.

24.30.67 Demokratia- ja oikeusvaltiotuki (S 2 v)

Vuoden 2021 talousarviossa on osoitettu 3 000 000 euron määräraha demokratia- ja oikeusvaltiotukeen. Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen ulkoministeriön toimialaan liittyville demokratia- ja oikeusvaltiokehitystä edistäville toimijoille. Määrärahasta myönnettävä valtionavustus voi kattaa avustuksen kohteena olevasta toiminnasta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyden määrän. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena. Määrärahaa saa käyttää myös yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Määrärahasta myönnettävien valtionavustusten tulee liittyä demokratian ja oikeusvaltiokehityksen edistämiseen. Määrärahaa käytetään julkisen kehitysyhteistyön (ODA) kriteerien mukaisesti. Määrärahasta on tarkoitus myöntää valtionavustusta Demo Finlandille, joka on suomalaisten eduskuntapuolueiden yhteistyöjärjestö ja edistää moniarvoista demokratiakehitystä. Perusteilla oleva uusi oikeusvaltiotoimija loisi Suomeen vakuuttavan ja kansainvälistä tunnettuutta saavan osaamiskeskukseen oikeusvaltiotuen alalla, nojautuen vahvasti suomalaiseen oikeusalan osaamiseen erityisesti julkisissa instituutioissa ja yliopistoissa.

Momentilta myönnettävään rahoitukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001). Määräraha on osoitettu kehityspoliittiselle osastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä.

24.30.88 Finnfundin pääoman korottaminen (S 3 v)

Vuoden 2021 talousarviossa on osoitettu 10 000 000 euron määräraha kehitysyhteistyön Finnfundin osakepääoman korottamiseen. Määrärahaa saa käyttää Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) uusien osakkeiden merkitsemisestä valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen. Määräraha on osoitettu kehityspoliittiselle osastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (S 3 v)

Vuoden 2021 talousarviossa on osoitettu 129 730 000 euron määräraha kehitysyhteistyön finanssisijoituksiin. Määrärahaa saa vuonna 2021 käyttää finanssisijoituksiin ja lainoihin osana Suomen kehitysyhteistyötä.

Määrärahaa käytetään julkisen kehitysyhteistyön (ODA) kriteerien mukaisesti. Määräraha on tarkoitus käyttää kohteisiin, jotka kansantalouden tilinpidossa eivät lisää valtiontalouden alijäämää ja joilla on palaumaodote. Määräraha on osoitettu kehityspoliittiselle osastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

24.90.50 Eräät valtionavut (k)

Momentin määräraha on 1 641 000 euroa. Momentin määrärahaa käytetään valtionavustusten maksamiseen ulkoministeriön toimialaan liittyville järjestöille. Momentilta myönnettäviin valtionavustuksiin sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Momentin määrarahasta on osoitettu 30 000 ulkoministerille, 445 000 euroa viestintäosastolle ja 1 166 000 euroa poliittiselle osastolle. Osastot jakavat määrarahat järjestöille erillisillä valtionapupäätöksillä.

24.90.51 Hädänalaisten avustaminen (a)

Momentin määräraha on 45 000 euroa. Momentin määrärahaa käytetään konsulipalvelulain (498/1999) ja sen muutosten mukaisesti hädänalaisessa asemassa olevien henkilöiden kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määräraha on osoitettu konsulipalveluille ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä.

24.90.66 Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (S 2 v)

Momentin määräraha vuoden 2021 talousarviossa on 86 653 000 euroa, jonka lisäksi vuodelta 2020 siirtyi 16 748 324,86 euroa. Määrärahaa saa käyttää ulkoministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusavustusten maksamiseen. Määrärahaa esitetään jaettavaksi osastoille yhteensä 90 340 324,86 euroa. Jakamatonta määrärahaa jää 13 061 000 euroa. Osastoille osoitettu määräraha on liitteessä 2 esitetty maksuittain.

Poliittinen osasto kirjaa menoistaan 37 558 000 euroa kuluvan vuoden määrärahoihin 24.90.66 ja 15 633 324,86 euroa siirretyn määrärahan tilille 4.20.24.90.66. Siirretyn määrärahan tilille tulee kirjata ensisijaisesti sellaisia jäsenmaksuja ja rahoitusosuuksia, jotka perustuvat voimassa oleviin sopimuksiin ja joista ei odoteta lisäaikapyyntöjä, kuten esim. YK:n talousarvioon ja rauhanturvajoukoille osoitettavat määrarahat.

Oikeuspalvelut kirjaa menoistaan 1 115 000 euroa siirretyn määrärahan tilille 4.20.24.90.66. Määräraha käytetään Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) Suomen maksuosuuden vuonna 2020 järjestön vuoden 2021 budjettiin suoritettuna ennakomaksun purkamiseen. Muut maksunsa **929 000 euroa oikeuspalvelut kirjaa kuluvan vuoden määrärahoihin 24.90.66.**

24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S 3 v)

Momentin määräraha on 4 400 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen monenvälisten hankkeiden menojen maksamiseen, pohjoisen ulottuvuuden politiikkaa tukevien hankkeiden menojen maksamiseen, hallituksen Venäjä-politiikan toimeenpanoa tukevien hankkeiden menojen maksamiseen, kansainvälisten rahoituslaitosten yhteydessä toimivien rahastojen tukemiseen, kansainvälisissä järjestöissä, rahoituslaitoksissa tai näitä vastaavissa organisaatioissa toimivista asiantuntijoista näille organisaatioille aiheutuvien menojen maksamiseen, Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön sekä Venäjä-politiikan toimeenpanon tukemiseen liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen ja enintään 8 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkausmenojen rahoittamiseen valtion virastojen ja laitosten Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen hankkeissa.

Määrärahasta 2 000 000 euroa on hallituksen kertaluonteisten tulevaisuusinvestointien toiseen vaiheen rahoitusta.

Määräraha on osoitettu itäosastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä. Itäosasto jakaa määrärahat hankekohtaisesti erillisillä päätöksillä.

24.90.87 Pääomasijoitus Instex S.A.S:lle (S 3 v)

Momentin määräraha on 300 000 euroa. Määrärahaa saa käyttää Instex S.A.S:n osakkeiden merkintähinnan ja muun pääoman maksamiseen.

Määräraha on osoitettu Afrikan ja Lähi-idän osastolle ulkoministerin tekemässä tilijaottelun vahvistamispäätöksessä.

24.90.95 Kurssivaihtelut (netto) (a)

Momentin nettomääräraha on 500 000 euroa. Momentin määrärahaa käytetään valtiolla käytössä olevien taloushallinnon tietojärjestelmien valuuttatietojen ja pankkien virallisten päivänkurssien välisten laskennallisten kurssierojen kattamiseen ja muiden valuuttamääräisten ulkomaisten maksujen laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

Valtuudet momenteilla

Momentteihin 24.30.50, 24.30.66 ja 24.30.89 sisältyy valtuuksia, joiden seuranta on yksiköissä järjestettävä Valtiokonttorin antaman määräyksen (VK/962/00.00.00.01/2017/29.11.2017) mukaisesti. Ulkoministeriössä käytössä on valtuuslaji kehitys- ja lähialueyhteistyövaltuus (KYH).

Sisäiset suunnitelmat ministeriössä ja edustustoissa viimeistään 15.2.2021

Ministeriön osastoille, palveluille ja erillisille yksiköille osoitetut toimintamäärärahat tulee jakaa sisäiseksi budjetiksi. Lomakkeena voi käyttää suunnitteluohjeessa olevaa excel-taulukkoa Yksikön menolaskelmalomake. Osastot ja palvelut koostavat lisäksi yhteenvedon sisäisistä budjeteista taulukkoon Ministeriön määrärahalomake. Taulukosta tulee ilmetä kunkin momentin osalta yksikkötunnus, toimintayksikkökoodi ja jaettava rahamäärä (esim. TAS-10, TU 2010, 30 000 €). Budjetit toimitetaan talousyksikölle (UM resurssisuunnittelu) viimeistään 15.2.2021 ja ne tallennetaan Kiekun taloushallintojärjestelmään, jolloin budjettiluvut tulostuvat määrärahojen käyttöraportteihin.

Edustustoille jaettu toimintamääräraha (netto) tallennetaan palvelukeskuksessa jakopäätöksen mukaisesti edustuston tulosityksikölle. Edustuston tulee laatia jakopäätöksen mukainen (tulotavoite ja menojen määräraha) uusi sisäinen suunnitelma tämän asiakirjan liitteelle 5. Edustuston sisäinen suunnitelma laaditaan jakopäätöksen tavoin ministeriön julkaisemien tammikuun 2021 tilikurssien mukaisesti. Lomakkeeseen tehdään merkinnät seuraavasti:

Tulojen ja menojen määrärahat = plus-merkkinen luku,
Tasetilien ja lkp 50010000 ja 60990000 tulokirjaukset = miinus-merkkinen luku.

Uusi jakopäätöksen mukainen lomake tulee lähettää ministeriöön (TAS-10 ja STY-00) askiasiakirjana viimeistään 15.2.2021.

Valuuttakurssien seuranta ministeriössä ja edustustoissa

Ministeriö seuraa valuuttakurssien vaikutusta edustustojen bruttomäärärahaan. Seurannan perustana on ministeriön kuukausittain julkaisemat valuuttakurssit ja edustustojen valuuttamääräinen määrärahan käyttö. Määrärahataarkistusten yhteydessä ministeriö tarkistaa myös valuuttakurssien vaikutuksen edustustojen bruttomäärärahaan ja korjaa tältä osin niiden bruttomenojen budjettia. Näin varmistetaan, etteivät valuuttakurssien muutoksilla ole toiminnallista vaikutusta edustustoissa.

Taloussääntö ja hankintanormi

Määrärahojen riittävyyden seuraamisesta, menojen hyväksymisestä ja menotositteiden käsittelystä sekä menon hyväksyjän vastuusta on annettu pysyväisohjeet ministeriön taloussäännössä (Normi 4/2015 HEL7M1050-7/23.6.2015). Ulkoasiainhallinnon hankinnasta ja omaisuuden hallinnasta määrätään normissa 14/2010/HEL7174-44/2.11.2009.

Tilipuitteet vuodelle 2021

Vuoden 2021 tilipuitteet on tallennettu Kampukseen (<https://kampus.vnv.fi/tyotila/tas-10/Talous-julkiset/Forms/Aiheen%20mukaan.aspx/Kirjanpito>; dokumentit on nimetty 2021 LKP-tilikartta; 2021 TAKP-tilikartta jne.). Tilikarttoja ylläpidetään ja päivitetään tilikauden aikana Kampuksessa. Lisäohjeita saa UM Taloudesta ja UM Edustustopalveluista.

Määrärahataarkistukset vuonna 2021

Talouksyksikön resurssisuunnittelu valmistelee vuoden aikana keskitetysti kaksi määrärahataarkistusta:

- Toukokuussa 2021 tarkistetaan valuuttakurssimuutosten edustustojen bruttomenoihin aiheuttamat muutostarpeet. Tarkistus tehdään tammi-huhtikuun valuuttatoteuman perusteella. Erillisiä edustustojen esityksiä ei tarkistusta varten tarvita.
- Syyskuussa 2021 valmistellaan koko hallinnonalan määrärahataarkistus elokuun lopun tilanteen mukaisesti. **Määräaika hallinnonalan määrärahataarkistusesityksille on 31.8.2021**, ja ne tulee toimittaa askitse perusteluineen talouksyksikön resurssisuunnittelulle. Erillistä toimeksiantoa määrärahataarkistuksesta ei anneta. Määrärahataarkistukseen tullaan sisällyttämään vain välttämättömät lisämenot, eikä se ole yksiköiden ja edustustojen toiminta- ja taloussuunnitelmien täydennyskierros. Määrärahataarkistusesitys tehdään tammikuun 2020 tilikurssien mukaisena.

Edellisten lisäksi talouksyksikön resurssisuunnittelu tarkistaa tarvittaessa esim. lisätalousarvioiden yhteydessä hallinnonalaan koskevan määrärahajoon.

Määrärahojen jako vuonna 2021

	Määrärahat 2021
24. Ulkoministeriön hallinnonala (TA 2021)	
	1 403 042
24. Ulkoministeriön hallinnonala ml. smr 2020 mom. 24.01.01, 24.01.21 ja 24.90.66	834,14
24.01.01 Ulkoasiainhallinnon toimintamenot ml. smr 2020 32 910 428,09 euroa	284 146 428,09
24.01.01.1 Ministeriö	13 531 000,00
Ulkoministeri (UMI)	758 000
Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri (KEUMI)	300 000
VSI	75 000
AVS-POL	65 000
AVS-TUO	110 000
AVS-KEO, ml. KPT 75 000 euroa	147 000
AVS-PAL	60 000
Kansallinen turvallisuusviranomaisen (NSA)	32 000
Suunnittelu- ja tutkimusyksikkö (STU)	420 000
Sisäisen tarkastuksen yksikkö (STY)	100 000
Kehitysevaluoinnin yksikkö (EVA-11)	6 000
Talouksyksikkö (TAS)	15 000

Poliittinen osasto (POL)	2 484 000
Taloudellisten ulkosuhteiden osasto (TUO)	670 000
Kehityspoliittinen osasto (KEO)	700 000
Eurooppa-osasto (EUR)	816 000
Itäosasto (ITÄ)	355 000
Amerikan ja Aasian osasto (ASA)	963 000
Afrikan ja Lähi-idän osasto (ALI)	420 000
Viestintäosasto (VIE)	2 577 000
Hallintopalvelut ml. sen alaiset yksiköt (HAL)	335 000
Oikeuspalvelu (OIK)	370 000
Kansalaispalvelut (KPA), bruttomenet 1 549 000 euroa, tulot 335 000 euroa	1 214 000
Protokollapalvelut (PRO)	539 000
Toimialavastaavat määrärahat	166 369 428,09
24.01.01.2 Henkilöstöhallinto	140 334 000
4.20.24.01.01.3 Taloushallinto	3 000 000
4.20.24.01.01.4 Kiinteistöhallinto: bruttomenet 2 843 000 euroa (4.20.24.01.01.4), tulot 450 000 euroa (24.01.01.4)	2 393 000
4.20.24.01.01.5 Tietohallinto: bruttomenet 20 000 428,09 euroa (4.20.24.01.01.5), tulot 4 000 000 euroa (24.01.01.5)	16 000 428,09
4.20.24.01.01.6 Turvallisuus	2 810 000
4.20.24.01.01.7 Koulutus	600 000
4.20.24.01.01.8 Hankinta- ja tukipalvelut	1 232 000
Edustustojen toimintamenot	
24.01.01.9 Edustustot	78 571 000
Eurooppa-osaston edustustot, EUE 4.20.24.01.01.9 2 245 000 euroa	26 753 000
Itäosaston edustustot	5 856 000
Amerikan ja Aasian osaston edustustot	25 894 000
Afrikan ja Lähi-idän osaston edustustot	12 011 000
Erityisedustustot	8 057 000
24.01.01.1 Jakamaton	25 675 000
24.01.20 Tiede- ja kulttuuri-instituuttien menot	2 987 000
Hallintopalvelut (HAL)/Kiinteistö- ja hankintapalveluyksikkö (HAL-60)	2 987 000
4.20.24.01.21 Ulkoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha ml. smr 2020 20 081,19 euroa	20 081,19
4.20.24.01.21 Hallintopalvelut (HAL)/Kiinteistö- ja hankintapalveluyksikkö (HAL-60)	20 081,19
24.01.29 Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	13 648 000
24.01.29.1 Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot	8 188 000
24.01.29.2 Kehitysyhteistyön arvonlisäveromenot	5 460 000
24.01.74 Talonrakennukset	14 500 000
Hallintopalvelut (HAL)/Kiinteistö- ja hankintapalveluyksikkö (HAL-60)	14 500 000
24.10.20 Suomalaisien kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot	53 080 000
24.10.20.01-23 Puolustusvoimat (PV)	52 680 000
24.10.20.09 Poliittinen osasto (POL)	400 000
24.10.21 Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan	17 585 000
24.10.21.01 Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (POL)	17 285 000
24.10.21.02 Vaalitarkkailijat (POL)	300 000
24.10.22 Rauhanvälitys (2 htv)	3 000 000
24.10.22 Rauhanvälitys (POL)	3 000 000
24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö (KEO)	761 059 000
24.30.66.1 Monenkeskinen kehitysyhteistyö	240 812 000

24.30.66.2 Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	189 687 000
24.30.66.3 Euroopan kehitysrahasto	75 500 000
24.30.66.4 Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	55 320 000
24.30.66.5 Humanitaarinen apu	85 000 000
24.30.66.6 Kehitysyhteistyön suunnittelu- ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	4 440 000
24.30.66.7 Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 050 000
24.30.66.8 Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle sekä kuntasektorin kehitysyhteistyölle	79 850 000
24.30.66.9 Korkotuki-instrumentti	28 400 000
24.30.67 Demokratia- ja oikeusvaltiotuki (1 htv) (KEO)	3 000 000
24.30.88 Finnfundin pääoman korottaminen (KEO)	10 000 000
24.30.89 Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (KEO)	129 730 000
24.90.50 Eräät valtionavut	1 641 000
Viestintäosasto (VIE)	445 000
Poliittinen osasto (POL)	1 166 000
Ulkoministeri (UMI)	30 000
24.90.51 Hädänalaisten avustaminen (KPA)	45 000
24.90.66 Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet ml. smr 2020 16 743 324,86 euroa	103 401 324,86
Eurooppa-osasto (EUR)	29 967 000
4.20.24.90.66/24.90.66 Poliittinen osasto (POL) (takp 4.20.24.90.66: 15 633 324,86 euroa, takp 24.90.66: 37 558 000 euroa)	53 191 324,86
Taloudellisten ulkosuhteiden osasto (TUO)	4 048 000
Itäosasto (ITÄ)	910 000
Afrikan ja Lähi-idän osasto (ALI)	180 000
Oikeuspalvelu (OIK) (takp 4.20.24.90.66: 1 115 000 euroa, takp 24.90.66: 929 000 euroa)	2 044 000
Jakamaton	13 061 000
24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (8 htv) (ITÄ)	4 400 000
24.90.87 Pääomasijoitus Instex S.A.S.:lle (ALI)	300 000
24.90.95 Kurssivaihtelut	500 000